

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

Pentru modificarea unor acte normative (instituirea fondului de fonduri și acordarea finanțărilor de portofoliu)

În temeiul art. 9 alin. (1) lit. a) și art. 13¹ alin. (2¹), (3¹) și (5) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313, art. 651), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 221-229, art. 578), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. pe tot parcursul textului hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, la forma gramaticală corespunzătoare;

1.2. în anexa nr. 1:

1.2.1. pe tot parcursul textului, textul „produsele/schemele de finanțare”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „instrumentele de susținere/schemele de finanțare”, la forma gramaticală corespunzătoare, iar cuvintele „programe de stat”, la orice formă gramaticală, se completează cu textul „/instrumente de susținere”, la forma gramaticală corespunzătoare;

1.2.2. punctul 7 va avea următorul cuprins:

„7. ODA are misiunea de a implementa politica statului privind susținerea dezvoltării antreprenoriatului, inclusiv a microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, conform strategiilor și programelor naționale aprobate de către Guvern, a priorităților stabilite în cadrul bugetar pe termen mediu, precum și conform instrumentelor de susținere aprobate de către Consiliul ODA.”;

1.2.3. punctul 8 se completează cu subpunctul 4) cu următorul cuprins:

„4) gestionarea instrumentului financiar fond de fonduri”;

1.2.4. punctul 9 se completează cu subpunctele 9), 10) și 11) cu următorul cuprins:

„9) lansarea și operaționalizarea fondului de fonduri, inclusiv prin organizarea concursurilor publice pentru selecția partenerilor investiționali și stabilirea criteriilor de eligibilitate și performanță pentru acestea;

10) alocarea resurselor financiare partenerilor investiționali, inclusiv a tranșei de primă pierdere, cu scopul de a garanta parțial pierderile și de a facilita mobilizarea resurselor financiare suplimentare;

11) monitorizarea performanței partenerilor investiționali cărora li s-au acordat resurse financiare, utilizând indicatori de impact social și economic, pentru a evalua eficiența investițiilor și progresul acestora”;

1.2.5. punctul 10:

1.2.5.1. la subpunctul 4), cuvintele „programe de stat și proiecte de asistență” se substituie cu cuvintele „instrumente de susținere a întreprinderilor”;

1.2.5.2. se completează cu subpunctul 5) cu următorul cuprins:

„5) să dețină titluri de participare și acțiuni emise de către partenerii investiționali”;

1.3. anexa nr. 2 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr. 487/2022

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului

Consiliul instituției
Comitetul de finanțare și risc
Director
Directori adjuncți

Direcția operațiuni
Secția primire și procesare dosare
Serviciul informare și consultare
Direcția dezvoltare proiecte și cooperare internațională
Direcția dezvoltare instrumente de susținere
Secția formare antreprenorială
Direcția relații beneficiari programe
Unități de implementare a programelor (aprobate prin ordin al directorului)
Direcția evaluare conformitate și riscuri prefinanțare
Direcția monitorizare conformitate și riscuri postfinanțare
Direcția dezvoltare strategică și integrare europeană

Fondul de garantare a creditelor (cu statut de direcție)
 Secția evaluarea conformității garanțiilor individuale
 Secția evaluarea conformității garanțiilor de portofoliu
 Secția evaluarea conformității garanțiilor Prima Casă
 Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (cu statut de direcție)
 Secția evaluare conformitate
 Fondul de fonduri (cu statut de secție)
 Direcția buget și finanțe
 Secția bugetare și previziune
 Secția finanțare și contabilitate
 Direcția juridică și achiziții
 Serviciul audit intern
 Serviciul suport și securitate IT
 Secția marketing și comunicare
 Secția managementul resurselor umane
 Secția evaluare conformitate și riscuri Fondul de Garantare a Creditelor și
 Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei
 Serviciul evaluare conformitate și riscuri instituționale”.

2. Regulamentul cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 85-86, art.168), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

2.1. la punctul 3:

2.1.1. subpunctul 1) se completează cu textul „sau, după caz, autoritatea de reglementare și supraveghere a participanților la piața financiară nebankară”;

2.1.2. se completează cu subpunctele 7¹ și 7²:

„7¹) *finanțare de portofoliu de credite* – finanțare acordată de către ODA entităților financiare partenere, pentru acordarea de credite individuale beneficiarilor care generează, cumulativ, un portofoliu de credite, fără aprobarea prealabilă de către ODA;

7²) *portofoliu de credite* – totalitatea creditelor oferite de către entitatea financiară parteneră beneficiarilor, în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite în produsul de finanțare și în contractul de colaborare”;

2.1.3. la subpunctul 8), după textul „credit,” se introduce textul „finanțare de portofoliu de credite, fond de fonduri,”;

2.2. punctul 6 se completează cu textul „și/sau a accesului la atragerea investițiilor de capital”;

2.3. la punctul 7 subpunctul 3), după cuvântul „financiar” se introduce textul „, rambursabil și nerambursabil,”;

2.4. denumirea capitolului III va avea următorul cuprins:

„III. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII FACEM ȘI MECANISMUL DE FINANȚARE PRIN ENTITĂȚI FINANCIARE PARTENERE”;

2.5. după punctul 26 se introduce textul:

**„Secțiunea a 4¹-a
Contractul de finanțare cu solicitantul/beneficiarul
în cazul acordării finanțării prin instrumentul de credit”;**

2.6. după punctul 30, se introduc secțiunile 4² și 4³ cu următorul cuprins:

**„Secțiunea a 4²-a
Contractul de finanțare cu solicitantul/beneficiarul
în cazul produsului de finanțare de portofoliu**

30¹. După aprobarea cererii de finanțare și după emiterea deciziei de creditare, entitatea financiară parteneră acordă creditul beneficiarului, în conformitate cu procedurile și reglementările interne ale acesteia, ținând cont de cerințele prevăzute de produsul de finanțare corespunzător.

30². Entitatea financiară parteneră transmite, cel puțin, trimestrial ODA informația cu privire la creditele acordate în cadrul produsului de finanțare de portofoliu, conform modelului aprobat de ODA, utilizând mijloacele de comunicare agreeate prin contractul de colaborare.

30³. Pe întreaga perioadă a contractului de finanțare, încheiat cu beneficiarul în cadrul produsului de finanțare de portofoliu, entitatea financiară parteneră monitorizează utilizarea conform destinației a mijloacelor financiare acordate, precum și respectarea de către beneficiar a criteriilor de eligibilitate specificate în produsul de finanțare. Monitorizarea este realizată de către entitatea financiară parteneră în conformitate cu propriile reglementări interne, aceasta având obligația de a raporta ODA cel puțin o dată pe an, în condițiile stabilite prin contractul de colaborare.

30⁴. ODA monitorizează respectarea prevederilor produsului de finanțare de portofoliu de către entitatea financiară parteneră și de către beneficiari, prin solicitarea rapoartelor și/sau a documentelor de la entitatea financiară parteneră, având dreptul de a efectua vizite de documentare la sediul acestora. În caz de constatare a neconformităților, ODA informează entitatea financiară parteneră și îi acordă un termen pentru înlăturarea acestora, în conformitate cu prevederile contractului de colaborare.

Secțiunea a 4³-a

Costurile pentru utilizarea mijloacelor financiare FACEM

30⁵. Costurile pentru utilizarea mijloacelor financiare FACEM se calculează din data înregistrării acestora în contul entității financiare partenere.”;

2.7. la punctul 33, cuvântul „lunar” se substituie cu cuvintele „cel puțin trimestrial”;

2.8. se completează cu capitolul III¹ cu următorul cuprins:

„III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI

40¹. ODA alocă resurse publice, inclusiv sub forma de tranșă de primă pierdere, partenerilor investiționali care mobilizează resurse financiare private și instituționale, respectând un multiplicator financiar minim, și le direcționează sub formă de investiții de capital către întreprinderile beneficiare. Multiplicatorul financiar reprezintă raportul dintre valoarea totală a resurselor mobilizate de către partenerul investițional și suma alocată din resursele publice de către ODA, fiind utilizat ca indicator al eficienței în atragerea finanțărilor complementare.

40². Partenerul investițional pentru finanțare din fondul de fonduri este selectat prin concurs public, organizat de către ODA conform produsului de finanțare aprobat de Consiliul ODA. Partenerul investițional organizează selectarea întreprinderilor beneficiare ale finanțării conform propriilor proceduri, fără implicarea ODA în procesele de selecție, de evaluare sau de guvernanta a beneficiarilor.

40³. Pentru a fi admis la concurs, partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate:

1) să fie înregistrat legal în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene, ori într-o jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor financiare și autorizat/avizat de către autoritatea de supraveghere din țara de origine;

2) în cazul fondului de investiții regional sau internațional, să fie administrat de o societate de administrare a investițiilor sau de o companie investițională pe acțiuni înregistrată și reglementată într-o jurisdicție cu standarde echivalente celor aplicate în Uniunea Europeană și conform legislației aplicabile din Republica Moldova;

3) să nu se afle în proces de insolvabilitate, de lichidare sau de reorganizare și să nu fie sub incidența unor sancțiuni internaționale.

40⁴. Partenerul investițional trebuie să demonstreze:

1) în cazul partenerului investițional regional sau internațional, experiență de minimum 5 ani în gestionarea fondurilor de investiții;

2) în cazul partenerului local orientat spre investiții de capital în întreprinderi cu potențial de creștere, experiență de intermediere financiară, de consultanță în tranzacții (vânzări de acțiuni/părți sociale, atragere de investitori etc.), cu condiția demonstrării participării la cel puțin două tranzacții pe teritoriul Republicii Moldova în ultimii trei ani, sau deținerea acțiunilor/părților sociale în mărime de cel puțin 30% din capitalul social prevăzut în art. 38 alin. (2) din Legea nr. 1134/1197 privind societățile pe acțiuni;

3) în cazul partenerului local orientat spre investiții în start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare (până la doi ani de la înființare), experiență în activități de accelerare, incubare, mentorat, specificate în produsul de finanțare, sau de intermediere de investiții în cel puțin cinci start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare în ultimii trei ani, inclusiv prin utilizarea instrumentelor specifice ecosistemului de inovare.

40⁵. Partenerul investițional selectat în baza concursului public organizat de către ODA trebuie să respecte următoarele condiții generale:

1) termenul maxim pentru mobilizarea resurselor financiare este de 18 luni de la data semnării contractului de acordare a tranșei de primă pierdere de către ODA;

2) resursele financiare mobilizate conform pct. 40⁶ alin. 1) sau pct. 40⁷ alin. 1) se investesc exclusiv în întreprinderile mici și mijlocii înregistrate în Republica Moldova;

3) cel puțin 50% din volumul investiției destinate întreprinderii beneficiare se efectuează sub formă de capital social, iar diferența – prin alte instrumente echivalente;

4) nu va investi în întreprinderi în care persoanele cu funcții de răspundere din cadrul său sau persoanele afiliate acestora dețin acțiuni/părți sociale;

5) plafonul maxim al comisionului de administrare este de până la 2,5% anual;

6) perioada maximă în care urmează să fie efectuate investițiile este de până la cinci ani după confirmarea mobilizării resurselor, conform subpct. 1);

7) perioada de dezinvestire este de până la cinci ani, cu posibilitatea prelungirii cu două perioade consecutive, a câte un an fiecare.

40⁶. În cazul partenerului investițional selectat pentru a investi în întreprinderile cu potențial de creștere, acesta are obligația să asigure următoarele condiții:

1) pe lângă tranșa de primă pierdere alocată de către ODA, care nu va depăși 60 de milioane de lei pentru fiecare partener investițional, să mobilizeze resurse financiare suplimentare, respectând un multiplicator financiar minim de 1:3, astfel încât, pentru fiecare leu alocat de către ODA, să fie atrași suplimentar cel puțin trei lei;

2) investițiile să fie orientate către întreprinderile cu potențial de creștere din sectoarele economice prioritare, inclusiv industria agroalimentară, industria farmaceutică, energia verde, industria textilă, industria materialelor de

construcție și industria electronică, precum și alte sectoare incluse în Strategia națională de dezvoltare economică 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 393/2024, în Programul național pentru gestionarea deșeurilor pe anii 2023-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2023 și în Programul național de dezvoltare industrială pentru anii 2024-2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 280/2024;

3) suma minimă a investiției constituie 10 milioane de lei, iar suma maximă – 80 de milioane de lei per întreprindere;

4) alte condiții, după caz.

40⁷. În cazul partenerului investițional selectat pentru a investi în start-upurile tehnologice aflate în fazele incipiente de dezvoltare, acesta are obligația să asigure următoarele condiții:

1) pe lângă tranșa de primă pierdere alocată de către ODA, care nu va depăși 20 de milioane de lei per partener investițional, să mobilizeze resurse financiare suplimentare, respectând un multiplicator financiar minim de 1:1, astfel încât pentru fiecare leu alocat de către ODA să fie atras suplimentar cel puțin un leu;

2) investițiile să fie orientate către întreprinderile din industria tehnologiilor informaționale, a inovațiilor digitale și avansate (deeptech), precum și din industriile cu potențial de scalare internațională;

3) suma minimă a unei investiții este de un milion lei per întreprindere;

4) alte condiții, după caz.

40⁸. ODA elaborează produsul de finanțare fond de fonduri, aprobat de către Consiliul ODA, care prevede în mod expres:

1) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali;

2) indicatorii minimi de impact la lichidarea fondului (locuri de muncă create, creștere a cifrei de afaceri, exporturi, rată internă de rentabilitate (IRR) anuală minimă ș.a.);

3) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, care va include, în mod obligatoriu, următoarele clauze:

a) alocarea eşalonată a tranșei de primă pierdere, în conformitate cu planul convenit între părți, ulterior confirmării mobilizării resurselor financiare suplimentare – prin contracte semnate cu investitori privați și instituționali – care respectă multiplicatorul prevăzut la pct. 40⁶ subpct. 1) sau la pct. 40⁷ subpct. 1);

b) termenele și condițiile conform pct. 40⁵, 40⁶ sau 40⁷, după caz;

c) destinația tranșei de primă pierdere – tranșa are rol de mobilizare a resurselor financiare suplimentare și instrument de partajare a riscului, fiind destinată absorbției pierderilor aferente investițiilor realizate de fond în întreprinderile beneficiare, cu ponderea acestora în totalul resurselor financiare mobilizate. Utilizarea tranșei pentru acoperirea cheltuielilor operaționale sau administrative ale partenerului investițional este permisă în limita plafonului maxim al comisionului de administrare;

d) condițiile de utilizare – tranșa poate fi utilizată doar în cazul pierderii efective și documentate a unei investiții, constatată prin insolvabilitatea sau lichidarea întreprinderii, prin vânzarea participației la o valoare inferioară costului de achiziție ori prin alte situații similare. Orice utilizare a tranșei este condiționată de prezentarea unui raport justificativ și confirmată de auditorul partenerului investițional;

e) mecanismul de absorbție a pierderilor – ODA suportă primul nivel de pierderi, în limita cotei tranșei de primă pierdere, raportată la totalul resurselor financiare mobilizate per fiecare întreprindere beneficiară;

f) mecanisme de recuperare – în cazul recuperării ulterioare a unor sume ca urmare a lichidării activelor și a recuperării creanțelor, partea corespunzătoare din tranșa de primă pierdere utilizată se restituie ODA. De asemenea, ODA este îndreptățită să solicite recuperarea parțială sau totală a tranșei utilizate în caz de fraudă, de neglijență gravă ori de administrare defectuoasă a investițiilor;

g) raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a prezenta rapoarte semestriale privind situația investițiilor și a pierderilor înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un raport final de evaluare postinvestițională (la doi ani de la dezinvestire);

h) clauze de protecție – tranșa de primă pierdere nu poate depăși plafonul maxim stabilit prin contract și este disponibilă doar pe durata de viață a fondului. Tranșa se aplică exclusiv investițiilor efectuate în perioada de investire;

4) alte aspecte, după caz.”;

2.9. punctul 42 va avea următorul cuprins:

„42. Comisionul pentru acoperirea cheltuielilor administrative privind organizarea și funcționarea FACEM și a riscurilor suportate de către ODA, specifice produselor de finanțare, constituie:

1) cel mult 1% anual din valoarea finanțării acordate entității financiare partenere din mijloacele FACEM, fiind încasat de la beneficiar și achitat către ODA, în conformitate cu condițiile prevăzute în contractul de colaborare;

2) 10% din valoarea finanțării acordate partenerului investițional din fondul de fonduri, fiind reținut de către ODA la momentul eliberării mijloacelor financiare.”

3. Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, își va aduce reglementările interne în concordanță cu aceasta.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Doina NISTOR

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative
(instituirea fondului de fonduri și acordarea finanțărilor de portofoliu)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (instituirea fondului de fonduri și acordarea finanțărilor de portofoliu) este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în comun cu Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (în continuare – ODA).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Temeiul legal pentru elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative îl constituie: • Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (modificată prin Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 187/2025, în vigoare din 18.07.2025, cu unele excepții - art.XXVI), conform căreia: - art. 13¹ alin. (2¹) stabilește că în cadrul Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei se instituie instrumentul fond de fonduri, având drept scop atragerea partenerilor investiționali în vederea mobilizării de către aceștia a capitalului privat și instituțional. Potrivit aceluiași prevederi, mijloacele financiare consolidate de către partenerii instituționali urmează a fi direcționate către întreprinderi cu potențial de creștere care necesită finanțare pe termen lung, precum și către start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare; - art. 13¹ alin. (3¹) prevede IP ODA că acordă partenerilor investiționali eligibili mijloace financiare provenite din resursele financiare ale Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei, în baza contractelor de parteneriat sau a contractelor privind alocarea tranșei de primă pierdere, încheiate cu aceștia, și cu respectarea limitelor de finanțare stabilite; - art. 3 și art. 9 (de bază) care prevede substituirea cuvintelor „programe de stat” cu cuvintele „instrumente de susținere/produse”. • Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, Pilonul 1: Dezvoltarea sectorului privat; reforma: Consolidarea sistemului public de sprijinire a IMM-urilor, sporind eficiența și relevanța sprijinului guvernamental acordat antreprenorilor pentru a stimula competitivitatea: (i) cel puțin 5 mecanisme de sprijin sunt optimizate într-un singur cadru unificat pentru a simplifica procesul de aplicare și a preveni suprapunerile de finanțare; (iv) controalele interne și supravegherea sunt consolidate în continuare prin intermediul cadrului de evaluare a riscurilor și prin înființarea unei unități separate pentru gestionarea riscurilor. • Lista proiectelor prioritare din cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova, care urmează a fi implementate prin intermediul Platformei de Investiții pentru Vecinătate, Diversificarea accesului la finanțare prin dezvoltarea pieței de capital, inclusiv a platformei bursiere și infrastructurii, precum și sporirea educației antreprenoriale inclusă în lotul III conform PV nr. 11 din 15 iulie 2025 (anexa nr.2) a ședinței Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (instituirea fondului de fonduri și acordarea finanțărilor de portofoliu) prevede amendarea Hotărârii

Guvernului nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și a Hotărârii Guvernului nr. 94/2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei.

Necesitatea de a interveni asupra actelor normative menționate a fost determinată de absența fondurilor de investiții locale și de interesul limitat manifestat de fondurile regionale și internaționale pentru plasamente în IMM-uri cu potențial de creștere, cu tichete cuprinse între 0,5 și 4 milioane EUR, sau în start-up-uri tehnologice. Exemplul Poloniei este elocvent: primul fond de investiții a fost creat în 1997, iar la sfârșitul lunii iunie 2024 erau deja înregistrate 625 de fonduri (inclusiv cele aflate în lichidare). Sectorul de administrare a fondurilor de investiții gestiona active de peste 86 miliarde euro, poziționând Polonia drept cel mai mare centru de investiții din Europa Centrală și de Est. Sprijinirea dezvoltării fondurilor de investiții locale și atragerea celor regionale și internaționale va facilita mobilizarea de investiții substanțiale în IMM-uri, capabile să genereze un salt în creșterea economică sustenabilă, să amplifice exporturile, să îmbunătățească guvernanta corporativă a întreprinderilor beneficiare și să le pregătească pentru accesarea fondurilor Uniunii Europene atât în etapa de preaderare, cât și post-aderare.

De menționat că prevederile privind instrumentul financiar fondul de fonduri sunt incluse în modificările recente la Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii care au intrat în vigoare la data de 18.07.2025. Astfel, acestea, în esența sa (cu relevanță la prezentul proiect) se axează asupra următoarelor două concepte legislative:

1. Instituirea instrumentului financiar „fond de fonduri” în cadrul Fondului pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei (FACEM)

Actualmente Republica Moldova nu dispune de un ecosistem de fonduri de investiții de tip equity și venture capital, iar accesul întreprinderilor cu potențial de creștere și a start-up-urilor tehnologice la capital pe termen lung este extrem de limitat. În lipsa unui instrument de tip fond de fonduri, nu există fonduri de investiții locale care să poată mobiliza capital privat și instituțional, iar interesul fondurilor de investiții regionale sau internaționale este minim.

Lansarea unui astfel de instrument va permite atragerea actorilor din zona venture capital, inclusiv administratori de fonduri și investitori specializați în susținerea start-upurilor inovative aflate în faze incipiente. Acest lucru este esențial pentru dezvoltarea unei economii bazate pe inovație și competitivitate regională.

Experiența internațională demonstrează eficiența instrumentelor de tip fond de fonduri în atragerea capitalului privat pentru finanțarea întreprinderilor cu potențial de creștere și inovative. Modele relevante sunt Dutch Venture Initiative din Țările de Jos, FNA gestionat de Bpifrance în Franța și SmartCap din Estonia – toate fiind instituții publice care mobilizează capital de risc în parteneriat cu fonduri private. Moldova se aliniază acestor bune practici prin instituirea instrumentului fond de fonduri în cadrul FACEM, într-un moment strategic de reformă structurală și de modernizare a infrastructurii investiționale naționale.

2. Fortificarea guvernantei corporative a ODA prin îmbunătățirea gestionării riscurilor și acordarea finanțărilor de portofoliu

Anterior operării acestui amendament legislativ, în vederea susținerii dezvoltării sectorului IMM-urilor, și anume acordarea suportului financiar nerambursabil era realizată prin aprobarea individuală, în funcție de obiectivul stabilit, a unei Hotărâri de Guvern separate, astfel încât la zi ODA oferă 10 programe de grant concomitent (dacă sunt disponibile resurse financiare). Multitudinea relativă a acestora, adesea dețin un caracter de suprapunere în aplicarea nemijlocită, precum și confuzie la nivel de beneficiar. Adicional, context în care, fiecare program urmează să includă obligatoriu astfel de componente, precum: descrierea detaliată a suportului oferit în cadrul programului, suma, criteriile de eligibilitate pentru beneficiere de suport, modul

lor de aplicare, precum și durata instrumentului de suport – schimbarea oricărei componente condiționează modificare de Hotărâre de Guvern, proces care este de durată și mai puțin agil. De asemenea, în condițiile în care produsele financiare ale ODA, și anume acordarea de finanțare accesibilă prin FACEM, precum și Programul de stimulare a investițiilor „373” sunt aprobate la nivelul Consiliului ODA, complementarea acestora cu finanțări nerambursabile aprobate prin hotărâri de Guvern, devine realmente un proces ineficient și mai puțin funcțional.

Adițional, prin extinderea accelerată a instrumentelor sale financiare întreprinderilor, și anume acordarea garanțiilor financiare (prin intermediul Fondului de Garantare a Creditelor - FGC) și a finanțărilor la costuri preferențiale, compensarea totală sau parțială a costurilor creditului sau alte avantaje de finanțare oferite (prin Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei – FACEM) – estimarea, monitorizarea și prevenirea unui spectru extins de riscuri potențiale iminente devin un obiectiv prioritar pentru ODA. Context în care în structura organizatorică actuală a ODA, nu există o subdiviziune separată privind administrarea riscurilor atât aferente beneficiarilor, cât și instituționale, această lacună devine inevitabilă pentru atragerea resurselor financiare de către ODA din partea partenerilor de dezvoltare. Această necesitate este reflectată inclusiv în rapoartele partenerilor externi și companiilor de consultanță contractate (*LANDT GmbH, Berlin Economics, Frankfurt School of Finance & Management*) pentru oferirea suportului financiar.

Mai mult, în vederea conformării standardelor internaționale aferente schemelor de garantare, FGC urmează să aplice [16 principii](#) de bază ghidate de Banca Mondială, iar Principiul 8 aferent unei bune guvernante corporative, prevede expres necesitatea de adoptare a unui cadru eficient și cuprinzător de gestionare a riscurilor la nivel de întreprindere. În acest sens, unul din angajamentele relevante al ODA față de Banca Mondială în cadrul Programului de Ameliorare a Competitivității și Acordului de Împrumut 9423-MD, constă în necesitatea elaborării și implementării unui cadru cuprinzător de gestionare a riscurilor, ce ar permite elaborarea unui model financiar sustenabil și formarea provizioanelor adecvate, precum și a unui preț a produselor de garantare, ajustate la nivelul riscurilor asumate.

O altă lacună constatată este lipsa aplicării unui mecanism de acordare a finanțărilor de portofoliu prin intermediul FACEM, instrument încurajat de partenerii de dezvoltare și apreciat de entitățile financiare partenere. Astfel, finanțările preferențiale individuale care în prezent se implementează reieșind din cadrul legal actual, implică costuri administrative ridicate, timp mai lung de procesare și capacități reduse de scalare, în timp ce finanțarea de portofoliu permite o gestiune mai eficientă, rapidă și extinsă a sprijinului financiar. La nivel aplicativ, prin semnarea Acordului de Grant și de Proiect cu KfW (din 30.06.2025), prin care țara urmează să beneficieze de grant în valoare de 20 milioane euro pentru a fi acordate IMM-ilor la condiții preferențiale, KfW a încurajat canalizarea acestora prin mecanismul de finanțare a portofoliului prin intermediul entităților financiare partenere.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (instituirea fondului de fonduri și acordarea finanțărilor de portofoliu) prevede amendarea Hotărârii Guvernului nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și a Hotărârii Guvernului nr. 94/2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei.

Cu referire la modificările Hotărârii Guvernului nr. 487/2022 se propune:

- Operaționalizarea și instituirea competențelor specifice de gestionare a fondului de fonduri.
- Ajustarea structurii statelor de personal prin:

- a) Crearea în cadrul FACEM a Secției „Fond de Fonduri”, în contextul instituționalizării acestui instrument de finanțare, în conformitate cu prevederile art. 3 și art. 13¹ alin. (2¹) și (3¹) din Legea nr. 179/2016 privind întreprinderile mici și mijlocii;
- b) Instituirea unei subdiviziuni separate pentru gestionarea riscurilor aferente FGC și FACEM, în concordanță cu Agenda de reforme aferentă Planului de Creștere al Republicii Moldova 2025–2027, Pilonul 1: Dezvoltarea sectorului privat, reforma „Consolidarea sistemului public de sprijinire a IMM-urilor”. Scopul este sporirea eficienței și relevanței sprijinului guvernamental acordat antreprenorilor pentru stimularea competitivității. În acest sens, controalele interne și mecanismele de supraveghere se consolidează printr-un cadru de evaluare a riscurilor și prin înființarea unei unități dedicate pentru administrarea acestora. ODA, prin extinderea accelerată a instrumentelor sale financiare (garanții financiare și finanțări la costuri preferențiale), are ca prioritate estimarea, monitorizarea și prevenirea unui spectru amplu de riscuri potențiale. Astfel, se propune înființarea unei subdiviziuni specializate pentru gestionarea riscurilor, atât la nivelul beneficiarilor (FGC și FACEM), cât și la nivel instituțional, inclusiv în vederea atragerii de resurse financiare din partea partenerilor de dezvoltare. Necesitatea acestei structuri este confirmată și în rapoartele partenerilor externi și ale companiilor de consultanță contractate (LANDT GmbH, Berlin Economics, Frankfurt School of Finance & Management);
- c) Comasarea Direcției dezvoltare programe cu Direcția dezvoltare produse de creditare și garantare, având ca viziune de perspectivă lansarea unor produse financiare integrate care să combine: credite cu dobânzi preferențiale, garanții și granturi, elaborate și promovate pe baza unor proceduri unificate.

Cu referire la modificările Hotărârii Guvernului nr. 94/2023 se propune:

- Operaționalizării fondului de fonduri și instituirii competențelor specifice privind selecția și contractarea partenerilor investiționali, evaluarea performanței acestora și alocarea tranșelor de primă pierdere instrumentului fond de fonduri.
- Instituirea mecanismului de finanțare de portofoliu în cadrul FACEM, care presupune o finanțare acordată de către ODA către entitățile financiare partenere, pentru acordarea de credite individuale beneficiarilor, care generează cumulativ un portofoliu de credite, fără aprobarea prealabilă de către ODA. Completările propuse de axează pe modul de monitorizare de către entitățile financiare partenere a beneficiarilor privind utilizarea conform destinației a mijloacelor financiare acordate, precum și respectarea de către beneficiari a criteriilor de eligibilitate specificate în produsul de finanțare. De asemenea, se propune ca ODA să monitorizeze respectarea prevederilor produsului de finanțare de portofoliu de către entitatea financiară parteneră și beneficiari, prin solicitarea de rapoarte și/sau documente de la entitatea financiară parteneră, având dreptul de a efectua vizite de documentare la sediul acestora.

- d) Ajustări tehnice care reies din completarea cu sintagma „instrumente de susținere”.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de fundamentare a necesității modificării Hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (instituirea fondului de fonduri și acordarea finanțărilor de portofoliu), a fost analizată opțiunea alternativă de a păstra redacția actuală a textului hotărârilor de Guvern care vor suferi amendamente. Această opțiune a fost exclusă deoarece nu răspunde necesităților actuale ale pieței investiționale din Republica Moldova și nu oferă o soluție viabilă pentru mobilizarea capitalului privat în sprijinul întreprinderilor locale. Lipsa unei intervenții ar

limita capacitatea Guvernului de a atrage fonduri de la instituții financiare internaționale și investitori strategici pentru sprijinirea întreprinderilor cu potențial de creștere și a start-upurilor tehnologice. De asemenea colaborarea ODA cu instituțiile financiare partenere prin portofolii de credite va permite reducerea semnificativă a timpului de așteptare a companiilor beneficiare și valorificarea mai rapidă a oportunităților de afaceri.

Prin urmare, ajustarea prevederilor Hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative a fost identificată ca singura soluție eficientă și conformă cu necesitățile actuale ale antreprenorilor, care consecvent se exprimă în obiective de stat.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Prin instituirea și operaționalizarea instrumentului fond de fonduri se va crea posibilitatea de utilizare a mecanismului de tranșă de primă pierdere (first loss tranche), se va asigura un efect de multiplicator financiar, prin atragerea unui volum mai mare de capital privat și instituțional. Pentru anul 2026 costurile din bugetul de stat pentru alocarea tranșei de primă pierdere sunt estimate la 140 milioane lei, incluzând câte 60 milioane lei alocate către 2 parteneri investiționali locali, regionali sau internaționali care vor investi în întreprinderi cu potențial de creștere și 20 milioane lei către un partener investițional pentru investiții în start-upuri tehnologice. Pentru anul 2027 sunt estimate costuri adiționale din bugetul de stat de 60 milioane lei. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a solicitat bugetarea sumelor sus-enunțate prin avizul nr. 03-2524 din 26.08.2025 la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2026-2028) (număr unic 687/MF/2025). Prin alocarea tranșei de primă pierdere se creează premise pentru multiplicarea financiară prin atragerea investițiilor internaționale și locale, în cazul investițiilor în întreprinderi cu potențial de creștere acesta se estimează a fi 1:3 (cu alte cuvinte 1 leu din resurse publice va atrage alți 3 lei), iar pentru start-upuri tehnologice multiplicatorul va fi de 1:1.

Modificările propuse aferente constituirii subdiviziunii fondurilor de fonduri, precum și a unei unități separate în vederea gestionării riscurilor și de conformitate nu va implica majorarea numărului de personal scriptic stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 487/2022 de 118 unități, context în care în prezent în cadrul ODA fiind completate statele în mărime de circa 78%.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea fondului de fonduri va contribui direct la creșterea investițiilor private și instituționale în companii cu potențial de inovare și scalare, de exemplu în domeniile agriculturii sustenabile, energiei regenerabile, tehnologiilor digitale, agroprocesării etc. IMM-urile și start-upurile vor beneficia de acces la capital inteligent, know-how și rețele internaționale de investiții.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu procedurile stabilite în vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și în vederea elaborării actelor normative, anunțul de inițiere a procesului de modificare a HG nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și HG nr. 94/2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (mded.gov.md), rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental particip.gov.md (poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14569). Proiectul hotărârii de Guvern a fost supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea hotărârii, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar obiecțiile și propunerile au fost incluse în Sinteza. Anunțul de consultare publică a proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (instituirea fondului de fonduri și acordarea finanțărilor de portofoliu) poate fi accesat pe următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14961.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice și, respectiv, expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele expertizelor au fost incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Ca urmare a aprobării proiectului, va fi modificată HG nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, precum și HG nr. 94/2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei. Intrarea în vigoare a prezentei Hotărâri la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este necesară în contextul asigurării alinierii cadrului normativ național la noile prevederi ale Legii nr. 179/2016, intrate în vigoare la 18.07.2025, dar și a angajamentelor asumate în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova, care urmează a fi implementate prin intermediul Platformei de Investiții pentru Vecinătate. Lipsa unui cadru eficient de guvernare corporativă, a unei structuri de gestionare a riscurilor și a unui mecanism funcțional de finanțare de portofoliu limitează accesul la capital și afectează atragerea resurselor externe. Instituirea instrumentului „fond de fonduri” și fortificarea guvernantei ODA sunt măsuri esențiale pentru eliminarea lacunelor actuale și pentru crearea unei infrastructuri investiționale sustenabile și performante, capabilă să stimuleze inovarea, competitivitatea și creșterea economică.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, își va aduce reglementările interne în concordanță cu aceasta.

Secretar de stat

Natalia SELEVESTRU

SINTEZA
la proiectul
pentru modificarea unor acte normative (instituirea fondului de fonduri și acordarea finanțărilor de portofoliu)

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
Obiecții și propuneri la proiectul Hotărârii Guvernului				
De ordin general.	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	1.	Având în vedere că denumirea proiectului de Hotărâre nu este una distinctă și are un caracter general, în paranteze, recomandăm specificarea clară și laconică a obiectului de reglementare al acestuia.	Se acceptă.
De ordin general.	Ministerul Energiei (Avizul nr. 05-2125 din 08.08.2025)	2.	Lipsa propunerilor și/sau obiecțiilor.	Se ia act.
De ordin general.	Ministerul Finanțelor (Avizul nr. 09/2-03/397/1230 din 26.08.2025)	3.	Având în vedere caracterul inovativ al instrumentului financiar „fondul de fonduri”, care implică relații juridice nereglementate până în prezent, este necesară instituirea unui mecanism clar și transparent de funcționare a acestuia. În acest sens, condițiile de alocare a mijloacelor financiare din bugetul de stat către partenerii investiționali urmează a fi reglementate și aprobate printr-un regulament distinct, aprobat de către Guvern. De asemenea, acest regulament trebuie să stabilească subiecții eligibili, genurile de activitate pasibile finanțării, indicatorii de	Se acceptă parțial. Parametrii importanți au fost introduși în proiectul HG, inclusiv sectoarele economice în care se va investi, multiplicatorul financiar minim separat pe fiecare tip de partener investițional, perioada maximă admisibilă pentru mobilizarea resurselor financiare, structura investițiilor în întreprinderile beneficiare, plafonul maxim al comisionului de administrate, perioada de investire și dezinvestire (pct. 40 ⁴ -40 ⁷ din proiect).

			impact economic și social, precum și riscurile evaluate și măsurile de atenuare a acestora. Totodată, întrucât proiectul prevede și alocarea resurselor financiare pentru prima tranșă de pierdere, este indispensabil ca în Regulament să fie definite clar condițiile de alocare a mijloacelor financiare și mecanismul de gestionare a riscurilor.	De asemenea, pct. 40 ⁸ prevede expres elaborarea de către ODA a unui produs de finanțare distinct pentru fondul de fonduri, care va fi aprobat de Consiliul ODA, precum și detaliile ce țin de modelul contractului de alocare a resurselor.
De ordin general.	Ministerul Finanțelor (Avizul nr. 09/2-03/397/1230 din 26.08.2025)	4.	Suplimentar, pentru a diminua riscurilor investiționale, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării urmează să elaboreze o metodologie, aprobată de către Guvern, prin care Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Afacerilor (IP ODA) va putea procura titluri de participare emise de partenerii investiționali.	Se acceptă parțial Procurarea titlurilor de participare emise de partenerii investiționali de către IP ODA reprezintă o activitate operațională de implementare a instrumentului fond de fonduri. Pct. 40 ⁸ prevede expres elaborarea de către ODA a unui produs de finanțare distinct pentru fondul de fonduri, care va fi aprobat de Consiliul ODA și în care va descrie metodologia aplicabilă, inclusiv condițiile de deținere a titlurilor, conform competențelor sale operaționale.
La pct. 1 din PHG (Hotărârea Guvernului nr. 487 din 13.07.2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului)				
1. Hotărârea Guvernului nr. 487 din 13.07.2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.221-229, art.578), se modifică după cum urmează:	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	1.	Pentru claritate, la pct. 1, se va indica denumirea completă a Hotărârii Guvernului supusă modificării.	Se acceptă.
1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, la forma gramaticală corespunzătoare, iar după cuvintele	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	2.	La subpct. 1.1., cuvintele „se introduce sintagma” nu sunt caracteristice limbajului normativ și urmează a fi substituite cu cuvintele „se completează cu textul”.	Se acceptă. Pct. 1, subpct. 1.1. din proiect a fost expus în următoarea redacție: „1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și

„programe de stat”, la orice formă gramaticală, se introduce sintagma „/instrumente/produse de susținere a întreprinderilor”, la forma gramaticală corespunzătoare;				<i>Digitalizării”, cuvântul „produs” se substituie cu cuvintele „instrument de susținere”, iar după cuvintele „programe de stat”, se completează cu cuvintele „/instrumente de susținere”, la formele gramaticale corespunzătoare.”.</i>
1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, la forma gramaticală corespunzătoare, iar după cuvintele „programe de stat”, la orice formă gramaticală, se introduce sintagma „/instrumente/produse de susținere a întreprinderilor”, la forma gramaticală corespunzătoare;	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Avizul nr. 2025PHG-2313 din 19.08.2025)	3.	Pct. 1.1, la propunerea de completare a expresiei „/instrumente/produse de susținere a întreprinderilor” cu „programe de stat” observăm că modificările la Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care au intrat în vigoare pe 18.07.2025, propun substituirea termenului „programe de stat” cu noțiunile „instrumente de susținere/produse”, în acest sens este necesar să se facă o claritate în privința terminologiei utilizate.	Se acceptă parțial. Există încă 3 programe de stat în vigoare, iar odată cu expirarea termenului de implementare a acestora, va rămâne aplicabilă exclusiv noțiunea de „instrumente de susținere”. Pct. 1, subpct. 1.1. din proiect a fost expus în următoarea redacție: „1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, cuvântul „produs” se substituie cu cuvintele „instrument de susținere”, iar după cuvintele „programe de stat”, se completează cu cuvintele „/instrumente de susținere”, la formele gramaticale corespunzătoare.”.
1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, la forma gramaticală corespunzătoare, iar după cuvintele „programe de stat”, la orice formă gramaticală, se introduce sintagma „/instrumente/produse de susținere a	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. Nr. 1244-01/26 din 21.08.2025)	4.	Ținând cont de prevederile art. 3 din Legea nr. 179/2016, conform căroră noțiunea de „instrument de susținere” include și „produse”, se propune următorul text: după cuvintele „programe de stat”, la orice formă gramaticală, se introduce sintagma ”/ instrumente de susținere”, la forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă. Pct. 1, subpct. 1.1. din proiect a fost expus în următoarea redacție: „1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, cuvântul „produs” se substituie cu cuvintele „instrument de susținere”, iar după cuvintele „programe de stat”, se completează cu

întreprinderilor”, la forma gramaticală corespunzătoare;				<i>cuvintele „/instrumente de susținere”, la formele gramaticale corespunzătoare;”.</i>
1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, la forma gramaticală corespunzătoare, iar după cuvintele „programe de stat”, la orice formă gramaticală, se introduce sintagma „/instrumente/produse de susținere a întreprinderilor”, la forma gramaticală corespunzătoare;	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul CFR din 21.08.2025)	5.	La pct. 1, subpct. 1.1 și pe tot textul proiectului. Propunem substituirea cuvintelor /instrumente/produse de susținere a întreprinderilor” prin cuvintele „/instrumente de susținere”, în vederea excluderii aspectelor de echivoc a normelor, precum și a exclude tautologiilor juridice, precum și respectării cerințelor în raport cu terminologia utilizată în actele normative (terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative), astfel cum prevede art.54, alin.(1), lit.a), c) și g) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Potrivit art.3 din Legea nr.3 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, noțiunea de „instrument de susținere” include și „produse de susținere”.	Se acceptă.
1.2. La Anexa nr. 1 – Statutul Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului: 1.3. Anexa nr. 2 – Structura organizatorică a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului – se expune în următoarea redacție:	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	6.	La subpct. 1.2., este suficientă referința la Anexa nr. 1., obiecție valabilă și pentru subpct. 1.3.	Se acceptă.
1.2.1. punctul 7 se expune în următoarea redacție: „7. ODA are misiunea de a implementa politica statului privind susținerea dezvoltării antreprenoriatului, inclusiv a	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	7.	La subpct. 1.2.1., în contextul exprimării intenției de a expune în redacție nouă conținutul pct. 7, se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”. Totodată, se va evalua oportunitatea revizuirii sintagmei „instrumentelor/produselor de	Se acceptă.

întreprinderilor mici și mijlocii, conform strategiilor și programelor naționale, aprobate de Guvern, priorităților stabilite în cadrul bugetar pe termen mediu, precum și conform instrumentelor/ produselor de susținere aprobate de Consiliul ODA.”;			susținere”, având în vedere că art. 3 al Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii stabilește expres că instrumentele de susținere presupun măsuri (acțiuni), proiecte și produse speciale de informare, instruire, consultanță și de suport financiar. Produsele de susținere cad sub incidența noțiunii respective, iar individualizarea acestora poate crea spațiu de interpretare.	
1.2.1. punctul 7 se expune în următoarea redacție: „7. ODA are misiunea de a implementa politica statului privind susținerea dezvoltării antreprenoriatului, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, conform strategiilor și programelor naționale, aprobate de Guvern, priorităților stabilite în cadrul bugetar pe termen mediu, precum și conform instrumentelor/ produselor de susținere aprobate de Consiliul ODA.”;	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (<i>Avizul nr. 2025PHG-2313 din 19.08.2025</i>)	8.	Pct. 1.2.1, propunem substituirea expresiei „întreprinderilor mici și mijlocii” cu expresia „microîntreprinderilor, al întreprinderilor mici și mijlocii”, fiindcă art. 5 alin. (1) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, stabilește trei categorii de întreprinderi mici și mijlocii.	Se acceptă.
1.2.2. punctul 8 se completează cu subpunctul 4) cu următorul cuprins: „4) gestionarea instrumentului financiar fond de fonduri, prin intermediul căruia resursele publice sunt alocate către parteneri investiționali diverși – inclusiv fonduri de investiții (locale, regionale sau internaționale), societăți pe acțiuni cu activitate investițională, societăți de administrare a investițiilor și organisme de plasament colectiv alternative – care,	Cancelaria de Stat (<i>Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025</i>)	9.	La subpct. 1.2.2., cuvântul „capital” se va substitui cu cuvintele „resurse financiare” pentru a fi în corespundere cu noțiunea de „fond de fonduri”.	Se acceptă. Pct. 1.2.2 a fost expus în următoarea redacție: „1.2.2. punctul 8 se completează cu subpunctul 4) cu următorul cuprins: <i>4) gestionarea instrumentului financiar fond de fonduri.”</i>

la rândul lor, mobilizează capital privat și instituțional și realizează investiții directe în întreprinderi.”;				
1.2.2. punctul 8 se completează cu subpunctul 4) cu următorul cuprins: „4) gestionarea instrumentului financiar fond de fonduri, prin intermediul căruia resursele publice sunt alocate către parteneri investiționali diverși – inclusiv fonduri de investiții (locale, regionale sau internaționale), societăți pe acțiuni cu activitate investițională, societăți de administrare a investițiilor și organisme de plasament colectiv alternative – care, la rândul lor, mobilizează capital privat și instituțional și realizează investiții directe în întreprinderi.”;	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	10.	Totodată, utilizarea cuvântului incident „inclusiv” face interpretabilă noțiunea de partener investițional, creându-se impresia că există și alte categorii decât cele menționate în textul normei, de aceea, recomandăm excluderea acestuia, fie substituirea cu un lexem potrivit contextului.	Se acceptă. Pct. 1.2.2 a fost expus în următoarea redacție: „1.2.2. punctul 8 se completează cu subpunctul 4) cu următorul cuprins: 4) <i>gestionarea instrumentului financiar fond de fonduri.</i> ”.
1.2.2. punctul 8 se completează cu subpunctul 4) cu următorul cuprins: „4) gestionarea instrumentului financiar fond de fonduri, prin intermediul căruia resursele publice sunt alocate către parteneri investiționali diverși – inclusiv fonduri de investiții (locale, regionale sau internaționale), societăți pe acțiuni cu activitate investițională, societăți de administrare a investițiilor și organisme de plasament colectiv alternative – care, la rândul lor, mobilizează capital privat și instituțional și realizează investiții directe în întreprinderi.”;	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. Nr. 1244-01/26 din 21.08.2025)	11.	În scopul respectării regulilor elaborării proiectelor actelor normative prevăzute prin Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se propune excluderea noțiunii de fond de fonduri (care este stipulată la art. 3 din Legea nr. 179/2016, după cum urmează: punctul 8 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „4) gestionarea instrumentului financiar fond de fonduri.	Se acceptă.
1.2.2. punctul 8 se completează cu subpunctul 4) cu următorul cuprins:	Organizația pentru Dezvoltarea	12.	La pct. 1, subpct. 1.2.2.	Se acceptă.

„4) gestionarea instrumentului financiar fond de fonduri, prin intermediul căruia resursele publice sunt alocate către parteneri investiționali diverși – inclusiv fonduri de investiții (locale, regionale sau internaționale), societăți pe acțiuni cu activitate investițională, societăți de administrare a investițiilor și organisme de plasament colectiv alternative – care, la rândul lor, mobilizează capital privat și instituțional și realizează investiții directe în întreprinderi.”;	Antreprenoriatului (<i>Avizul CFR din 21.08.2025</i>)		Propunem revizuirea textului de completare a pct. 8, cu subpct.4, prin substituirea acestuia cu următorul cuprins: ”4) gestionarea fondurilor de fonduri”. Textul propus în proiect nu are forma unei norme, dar poartă un caracter explicativ și explică repetat aceleași aspecte deja reglementate de Legea nr.179/2016, prin noțiunile „fond de fonduri”, ”partener investițional”, precum și alte aspecte aferente prevăzute în art.14 din Legea nr.179/2016, ceea ce contravine normelor de tehnică legislativă prevăzute la art. 54, alin.(1), lit.a), și art.55, alin.(1) din Legea nr.100/2017, care prevăd că conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, precum și faptul că, în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține. Mai mult, pct.8 conține și alte domenii de activitate ale IP ODA, care de asemenea nu sunt detaliate expres, în condițiile în care aceste aspecte sunt reglementate în actele normative specializate de reglementare a acestor domenii. Or, Statutul este un act de guvernanță și nu de reglementare a normelor speciale, statuate deja în alte acte normative corespunzătoare domeniilor de activitate ale IP ODA.	
1.2.3. punctul 9 se completează cu alineatele 9), 10) și 11) cu următorul cuprins: ”9) lansarea și operaționalizarea fondului de fonduri, inclusiv prin organizarea concursurilor publice pentru	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (<i>Avizul nr. Nr. 1244-01/26 din 21.08.2025</i>)	13.	Context în care pct. 9 din statut prevede o enumerare generică a funcțiilor de bază ale ODA, iar Fondul de Fonduri este un instrument în cadrul FACEM, care în sensul prezentului punct se include la subpct. 1), se propune excluderea textului propus la subpct. 9) – 11).	Nu se acceptă. Fondul de fonduri este un instrument financiar nou, iar prin introducerea acestor prevederi se urmărește ca toate autoritățile, potențialii parteneri și beneficiari să cunoască în mod clar

selecția partenerilor investiționali și stabilirea criteriilor de eligibilitate și performanță pentru acestea; 10) alocarea resurselor financiare către parteneri investiționali, inclusiv a tranșei de primă pierdere cu scopul de a garanta parțial pierderile și de a facilita mobilizarea capitalului privat și instituțional local și extern; 11) monitorizarea performanței partenerilor investiționali, cărora li s-au acordat resurse financiare, utilizând indicatori de impact social și economic, pentru a evalua eficiența investițiilor și progresul acestora.”				competențele ODA în implementarea acestuia.
1.2.3. punctul 9 se completează cu alineatele 9), 10) și 11) cu următorul cuprins: ”9) lansarea și operaționalizarea fondului de fonduri, inclusiv prin organizarea concursurilor publice pentru selecția partenerilor investiționali și stabilirea criteriilor de eligibilitate și performanță pentru acestea; 10) alocarea resurselor financiare către parteneri investiționali, inclusiv a tranșei de primă pierdere cu scopul de a garanta parțial pierderile și de a facilita mobilizarea capitalului privat și instituțional local și extern; 11) monitorizarea performanței partenerilor investiționali, cărora li s-au acordat resurse financiare, utilizând	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul CFR din 21.08.2025)	14.	La pct.1, subpct. 1.2.3.: punctul 9, se propune excluderea textului propus la subpct. 9) – 11), context în care pct. 9 din Statut prevede o enumerare generică a funcțiilor de bază ale ODA, iar fondul de fonduri este un instrument de susținere în cadrul FACEM, care în sensul prezentului punct se include la subpct.1.	Nu se acceptă. Acesta este un instrument financiar nou, iar prin introducerea acestor prevederi se urmărește ca toate autoritățile, potențialii parteneri și beneficiari să cunoască în mod clar competențele ODA în implementarea acestuia.

indicatori de impact social și economic, pentru a evalua eficiența investițiilor și progresul acestora.”				
1.2.4. punctul 10 se completează cu subpunctul 5) cu următorul cuprins: „5) să dețină titluri de participare emise de parteneri investiționali.”	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	15.	Referitor la pct. 1.2.4. din proiect în sintagma „ <i>titluri de participare</i> ”, se propune de a adăuga cuvântul „ <i>și acțiuni</i> ”. Prin prisma pct. 1.2.2. prin care s-a inclus alineatul 4), conform căruia parteneri investiționali pot fi inclusiv societăți pe acțiuni cu activitate investițională, se prezumă că ODA ar avea dreptul să dețină și titluri de participare și acțiuni.	Se acceptă.
1.3. Anexa nr. 2 – Structura organizatorică a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului – se expune în următoarea redacție: „Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 487/2022 STRUCTURA ORGANIZATORICĂ a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Consiliul instituției Comitetul de finanțare și risc Director Directori adjuncți Direcția riscuri și conformitate Secția evaluare conformitate și riscuri – portofoliu de beneficiari (3) Secția evaluare conformitate și riscuri instituționale (3)	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	16.	La subpct. 1.3., structura instituției se va prezenta fără indicarea unităților de personal și a distribuției acestora pe subdiviziuni, or, acestea se vor regăsi ulterior în statul de personal și regulamentele subdiviziunilor. Pentru coerență, la structurile interne catalogate drept „direcție” se va specifica că acestea sunt cu „statut de direcție”.	Se acceptă.

Direcția dezvoltare instrumente de susținere Direcția dezvoltare proiecte și cooperare internațională Direcția operațiuni Secția primire și procesare dosare (5) Serviciul informare și consultare Direcția evaluare prefinanțare (11) Direcția suport implementare proiecte ale beneficiarilor (17) Direcția monitorizare postfinanțare (5) Fondul de garantare a creditelor (direcție) Secția evaluarea conformității garanțiilor individuale (5) Secția evaluarea conformității garanțiilor de portofoliu (3) Secția evaluarea conformității garanțiilor Prima Casă (4) Secția monitorizare și raportare garanții (3) Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (direcție) Secția evaluare conformitate (4) Secția monitorizare și raportare finanțări (4) Secția Fond de fonduri (3)				
---	--	--	--	--

Direcția analiză și raportare Direcția contabilitate și raportare financiară Direcția juridică și achiziții Serviciul audit intern Serviciul suport și securitate IT Secția marketing și comunicare Secția managementul resurselor umane Secția formare antreprenorială”				
1.3. Anexa nr. 2 – Structura organizatorică a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului – se expune în următoarea redacție: „Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 487/2022 STRUCTURA ORGANIZATORICĂ a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Consiliul instituției Comitetul de finanțare și risc Director Directori adjuncți Direcția riscuri și conformitate Secția evaluare conformitate și riscuri – portofoliu de beneficiari (3) Secția evaluare conformitate și riscuri instituționale (3)	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. Nr. 1244-01/26 din 21.08.2025)	17.	Se propune următorul text la Anexa nr. 2, după cum urmează: STRUCTURA ORGANIZATORICĂ a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Consiliul instituției Comitetul de finanțare și risc Director Directorii adjuncți Direcția operațiuni Secția primire și procesare dosare Serviciul informare și consultare Direcția dezvoltare proiecte și cooperare internațională <i>Direcția dezvoltare instrumente de susținere</i> Secția formare antreprenorială Direcția relații beneficiari programe	Se acceptă. Conform pct. 1.3 din proiect, „Anexa nr. 2 va avea următorul cuprins: „Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 487/2022 STRUCTURA ORGANIZATORICĂ a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Consiliul instituției Comitetul de finanțare și risc Director Directorii adjuncți Direcția operațiuni Secția primire și procesare dosare Serviciul informare și consultare Direcția dezvoltare proiecte și cooperare internațională Direcția dezvoltare instrumente de susținere Secția formare antreprenorială Direcția relații beneficiari programe

Direcția dezvoltare instrumente de susținere Direcția dezvoltare proiecte și cooperare internațională Direcția operațiuni Secția primire și procesare dosare (5) Serviciul informare și consultare Direcția evaluare prefinanțare (11) Direcția suport implementare proiecte ale beneficiarilor (17) Direcția monitorizare postfinanțare (5) Fondul de garantare a creditelor (direcție) Secția evaluarea conformității garanțiilor individuale (5) Secția evaluarea conformității garanțiilor de portofoliu (3) Secția evaluarea conformității garanțiilor Prima Casă (4) Secția monitorizare și raportare garanții (3) Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (direcție) Secția evaluare conformitate (4) Secția monitorizare și raportare finanțări (4) Secția Fond de fonduri (3) Direcția analiză și raportare			Unități de implementare a programelor (aprobate prin ordin al directorului) Direcția evaluare conformitate și riscuri prefinanțare Direcția monitorizare conformitate și riscuri postfinanțare Direcția analiză și raportare Fondul de garantare a creditelor (direcție) Secția evaluarea conformității garanțiilor individuale Secția evaluarea conformității garanțiilor de portofoliu Secția evaluarea conformității garanțiilor Prima Casă Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (direcție) Secția evaluare conformitate Fond de Fonduri (secție) Direcția contabilitate și raportare financiară Direcția juridică și achiziții Serviciul audit intern Serviciul suport și securitate IT Secția marketing și comunicare Secția managementul resurselor umane Secția evaluare conformitate și riscuri FGC și FACEM Serviciul evaluare conformitate și riscuri instituționale	Unități de implementare a programelor (aprobate prin ordin al directorului) Direcția evaluare conformitate și riscuri prefinanțare Direcția monitorizare conformitate și riscuri postfinanțare Direcția dezvoltare strategică și integrare europeană Fondul de garantare a creditelor (cu statut de direcție) Secția evaluarea conformității garanțiilor individuale Secția evaluarea conformității garanțiilor de portofoliu Secția evaluarea conformității garanțiilor Prima Casă Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (cu statut de direcție) Secția evaluare conformitate Fondul de Fonduri (cu statut de secție) Direcția buget și finanțe (compusă din Secția bugetare și previziune și Secția finanțare și contabilitate) Direcția juridică și achiziții Serviciul audit intern Serviciul suport și securitate IT Secția marketing și comunicare Secția managementul resurselor umane Secția evaluare conformitate și riscuri Fondul de Garantare a Creditelor și Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei
--	--	--	---	--

Direcția contabilitate și raportare financiară Direcția juridică și achiziții Serviciul audit intern Serviciul suport și securitate IT Secția marketing și comunicare Secția managementul resurselor umane Secția formare antreprenorială”		Propunerea se rezumă la: ● Crearea în cadrul FACEM a secției (Fond de Fonduri) în contextul instituționalizării acestui instrument de finanțare în conformitate cu prevederile art. 3 și art. 13¹ alin. (2¹) și (3¹) din Legea cu privire la întreprinderile mici și mijlocii nr. 179/2016; ● Crearea subdiviziunii separate aferente gestionării riscurilor pentru FGC și FACEM, în conformitate cu Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, Pilonul 1: Dezvoltarea sectorului privat; reforma: Consolidarea sistemului public de sprijinire a IMM-urilor, sporind eficiența și relevanța sprijinului guvernamental acordat antreprenorilor pentru a stimula competitivitatea: (iv) controalele interne și supravegherea sunt consolidate în continuare prin intermediul cadrului de evaluare a riscurilor și prin înființarea unei unități separate pentru gestionarea riscurilor. Prin extinderea accelerată a instrumentelor sale financiare întreprinderilor, și anume acordarea garanțiilor financiare și a finanțărilor la costuri preferențiale – estimarea, monitorizarea și prevenirea unui spectru extins de riscuri potențiale iminente devin un obiectiv prioritar pentru ODA. Respectiv se propune o subdiviziune separată privind administrarea riscurilor atât aferente beneficiarilor (FGC și FACEM), cât și	Serviciul evaluare conformitate și riscuri instituționale”
---	--	---	---

			instituționale, inclusiv în scopul atragerii resurselor financiare de către ODA din partea partenerilor de dezvoltare. Această necesitate este reflectată inclusiv în rapoartele partenerilor externi și companiilor de consultanță contractate (<i>LANDT GmbH, Berlin Economics, Frankfurt School of Finance & Management</i>) pentru oferirea suportului financiar. ● Comasarea Direcției dezvoltare programe și Direcției dezvoltare produse de creditare și garantare, context în care drept viziune de viitor, se propun produse combinate între creditare la dobânzi preferențiale, garanții și granturi, urmând a fi respectate proceduri similare de elaborare și promovare a acestora. În contextul intensificării intervențiilor gestionate de către I.P. ODA, și având în vedere asumările de obligații față de autoritatea centrală și față de partenerii de dezvoltare, precum și rolul I.P. ODA în procesul de integrarea europeană, propunem transformarea secțiilor responsabile de analiză și raportare, contabilitate și raportare financiară și juridică; în direcții.	
1.3. Anexa nr. 2 – Structura organizatorică a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului – se expune în următoarea redacție: „Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 487/2022	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (<i>Avizul CFR din 21.08.2025</i>)	18.	La pct.1, subpct. 1.3. Anexa nr.2 – Structura organizatorică a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului. Considerăm irelevante propunerile de modificare a structurii IP ODA fără o analiză funcțională pertinentă care ar asigura descrierea impactului acestor modificări asupra procesului operațional	Nu se acceptă. În Nota de fundamentare, la compartimentul 3.1., au fost introduse argumentările de rigoare referitoare la ajustarea structurii statelor de personal prin: crearea în cadrul FACEM a Secției „Fond de Fonduri”, instituirea unei subdiviziuni specializate pentru

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Consiliul instituției Comitetul de finanțare și risc Director Directori adjuncți Direcția riscuri și conformitate Secția evaluare conformitate și riscuri – portofoliu de beneficiari (3) Secția evaluare conformitate și riscuri instituționale (3) Direcția dezvoltare instrumente de susținere Direcția dezvoltare proiecte și cooperare internațională Direcția operațiuni Secția primire și procesare dosare (5) Serviciul informare și consultare Direcția evaluare prefinanțare (11) Direcția suport implementare proiecte ale beneficiarilor (17) Direcția monitorizare postfinanțare (5) Fondul de garantare a creditelor (direcție) Secția evaluarea conformității garanțiilor individuale (5)		IP ODA, procesului de aprobare a dosarelor de finanțare, precum și a bugetului IP ODA în condițiile în care evaluarea costurilor nu a fost realizată și examinată de Consiliul IP ODA, după consultare cu CFR, astfel cum prevede Statutul IP ODA. Observațiile CFR denotă că aceste ajustări nu au fost argumentate prin Nota de fundamentare, astfel cum prevede cadrul normativ în pct.4.1 din Anexa nr.1 la Legea nr.100/2017. În orice context, costurile generate de modificările structurii urmează a fi examinate și de Consiliul IP ODA, după examinare de CFR, în contextul atribuțiilor funcționale stabilite de Statutul IP ODA (aprobarea bugetului). De asemenea, crearea unor subdiviziuni noi de riscuri și conformitate, revizuirea structurilor actuale care asigură dosarele de evaluare, anume prin prisma riscurilor, ar determina o creștere a duratei procesului de aprobare a dosarelor de finanțare a solicitanților de suport financiar și ar putea genera riscuri de imagine pentru IP ODA în rândul mediului de afaceri, precum și riscuri de nevalorificare corespunzătoare a fondurilor. În context, considerăm relevante doar analizele funcționale deja realizate de partenerii de dezvoltare prin care se argumentează pertinent necesitatea creării doar a unei subdiviziuni de riscuri pentru garanții financiare și FACEM (consultanții LAND, raportul de evaluare realizat	gestionarea riscurilor, atât la nivelul beneficiarilor (FGC și FACEM), cât și la nivel instituțional, precum și comasarea Direcției dezvoltare programe cu Direcția dezvoltare produse de creditare și garantare. De asemenea, IP ODA a prezentat în <i>Avizul nr. 1396-01/26 din 18.09.2025</i> o analiză însoțită de argumente consolidate privind necesitatea modificării structurii sale organizatorice, prin transformarea actualelor secții în direcții, având în vedere că aspectele ce țin de organizarea operațională a IP ODA intră în competența organului executiv. Conform pct. 1.3 din proiect, „Anexa nr. 2 va avea următorul cuprins: „Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 487/2022 STRUCTURA ORGANIZATORICĂ a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Consiliul instituției Comitetul de finanțare și risc Director Directori adjuncți Direcția operațiuni Secția primire și procesare dosare
---	--	---	---

Secția evaluarea conformității garanțiilor de portofoliu (3) Secția evaluarea conformității garanțiilor Prima Casă (4) Secția monitorizare și raportare garanții (3) Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (direcție) Secția evaluare conformitate (4) Secția monitorizare și raportare finanțări (4) Secția Fond de fonduri (3) Direcția analiză și raportare Direcția contabilitate și raportare financiară Direcția juridică și achiziții Serviciul audit intern Serviciul suport și securitate IT Secția marketing și comunicare Secția managementul resurselor umane Secția formare antreprenorială”		preventiv alocărilor de asistență financiară și tehnică de către banca KfW Development Bank). Mai mult, din structura propusă nu este evidențiat și nici Nota de fundamentare nu explică, modul de subordonare a noilor subdiviziuni. În mod normal, subdiviziunile de riscuri se subordonează Consiliului, însă pornind de la faptul că IP ODA este o instituție publică, considerăm potrivit ca acestea să se subordoneze directorului sau unui director adjunct. Prin urmare, este imperativ ca modificarea structurii să fie însoțită și de organigrama IP ODA, astfel încât să se asigure claritate în modul de afectare a procesul operațional și decizional. Unele subdiviziuni propuse de a fi denumite din secție în direcție, nu respectă nici numărul minim de salariați pentru astfel de subdiviziuni, asigurând similitudinea pentru autoritățile publice prevăzute în anexa nr.12 la HG nr.201/2009. În context, propunem următoarea structură IP ODA acceptată de CFR., pornind din contextul analizelor funcționale realizate de partenerii de dezvoltare. Consiliul instituției Comitetul de finanțare și risc Director Directori adjuncți Direcția operațiuni Secția primire și procesare dosare	Serviciul informare și consultare Direcția dezvoltare proiecte și cooperare internațională Direcția dezvoltare instrumente de susținere Secția formare antreprenorială Direcția relații beneficiari programe Unități de implementare a programelor (aprobate prin ordin al directorului) Direcția evaluare conformitate și riscuri prefinanțare Direcția monitorizare conformitate și riscuri postfinanțare Direcția dezvoltare strategică și integrare europeană Fondul de garantare a creditelor (cu statut de direcție) Secția evaluarea conformității garanțiilor individuale Secția evaluarea conformității garanțiilor de portofoliu Secția evaluarea conformității garanțiilor Prima Casă Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (cu statut de direcție) Secția evaluare conformitate Fondul de Fonduri (cu statut de secție) Direcția buget și finanțe (compusă din Secția bugetare și previziune și Secția finanțare și contabilitate) Direcția juridică și achiziții Serviciul audit intern
--	--	--	---

		Serviciul informare și consultare Direcția dezvoltare proiecte și cooperare internațională Direcția dezvoltare instrumente de susținere Secția formare antreprenorială Direcția relații beneficiari programe Unități de implementare a programelor (aprobate prin ordin al directorului) Direcția evaluare conformitate și riscuri prefinanțare Direcția monitorizare conformitate și riscuri postfinanțare Secția analiză și raportare Fondul de garantare a creditelor (direcție) Secția evaluarea conformității garanțiilor individuale Secția evaluarea conformității garanțiilor de portofoliu Secția evaluarea conformității garanțiilor Prima Casă Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (direcție) Secția evaluare conformitate Fond de Fonduri (secție) Secția contabilitate și raportare financiară Secția juridică și achiziții Serviciul audit intern Serviciul suport și securitate IT Secția marketing și comunicare Secția managementul resurselor umane Secția evaluare conformitate și riscuri FGC și FACEM	Serviciul suport și securitate IT Secția marketing și comunicare Secția managementul resurselor umane Secția evaluare conformitate și riscuri Fondul de Garantare a Creditelor și Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei Serviciul evaluare conformitate și riscuri instituționale”
--	--	---	---

			Serviciul evaluare conformitate și riscuri instituționale (subordonat - Crearea în cadrul FACEM a secției (Fond de Fonduri) în contextul instituționalizării acestui instrument de finanțare în conformitate cu prevederile art. 3 și art. 131 alin. (21) și (31) din Legea cu privire la întreprinderile mici și mijlocii nr. 179/2016; - Crearea subdiviziunii separate aferente gestionării riscurilor pentru FGC și FACEM, în conformitate cu: rapoarte de evaluare funcționale a partenerilor de dezvoltare, Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025- 2027, Pilonul 1: Dezvoltarea sectorului privat; reforma: Consolidarea sistemului public de sprijinire a IMM urilor, sporind eficiența și relevanța sprijinului guvernamental acordat antreprenorilor pentru a stimula competitivitatea: (iv) controalele interne și supravegherea sunt consolidate în continuare prin intermediul cadrului de evaluare a riscurilor și prin înființarea unei unități separate pentru gestionarea riscurilor. Prin extinderea accelerată a instrumentelor sale financiare întreprinderilor, și anume acordarea garanțiilor financiare și a finanțărilor la costuri preferențiale – estimarea, monitorizarea și prevenirea unui spectru extins de riscuri potențiale iminente devin un obiectiv prioritar pentru ODA. Respectiv se propune o subdiviziune separată privind administrarea riscurilor atât aferente beneficiarilor (FGC și FACEM), cât și	
--	--	--	--	--

			instituționale, inclusiv în scopul atragerii resurselor financiare de către ODA din partea partenerilor de dezvoltare. Această necesitate este reflectată inclusiv în rapoartele partenerilor externi și companiilor de consultanță contractate (LANDT GmbH, Berlin Economics, Frankfurt School of Finance & Management) pentru oferirea suportului financiar. - Fuziunea Direcției dezvoltare programe și Direcției dezvoltare produse de creditare și garantare, context în care drept viziune de viitor, se propun produse combinate între creditare la dobânzi preferențiale, garanții și granturi, urmând a fi respectate proceduri similare de elaborare și promovare a acestora; Totodată, atragem atenția asupra faptului, că, Comitetul, a respins următoarele propuneri cu privire la „Structura organizatorică a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului” și anume: 1. Schimbarea denumirii din „secție” în „direcție” a următoarelor subdiviziuni: Secția analiză și raportare; Secția contabilitate și raportare financiară; Secția juridică și achiziții; Argumentarea Comitetului este următoarea „modificările organizaționale structurale necesită o analiză funcțională detaliată, cu argumente elocvente și pertinente, inclusiv o evaluare instituțională a justificării transformării unei „secții” în „direcție”. Menționăm că, în acest sens,	
--	--	--	---	--

			nu se respectă normele prevăzute la pct. 4 din Anexa HG nr. 574 din 21.08.2024 privind aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare. În special, nu a fost argumentată necesitatea acestora, încadrarea în sistemul instituțional existent din punctul de vedere al funcțiilor și competențelor atribuite, respectiv modificările aduse acestuia, precum și efectele prognozate pe termen scurt, mediu și lung. De asemenea, nu a fost prezentată analiza necesarului de personal/efectiv-limită pentru îndeplinirea tuturor funcțiilor de bază, prin prisma măsurilor de optimizare a proceselor, inclusiv dezagregat pe subdiviziuni structurale, cu specificarea următoarelor informații: volumul de activitate suplimentar, analiza/cuantificarea muncii în om-zile în funcție de produsele muncii/serviciile prestate, rata de încadrare a personalului din efectivul-limită stabilit, cu specificarea concretă a numărului de unități încadrate efectiv și a numărului funcțiilor publice/posturilor vacante, dezagregat pe aparatul central și, după caz, pe subdiviziunile teritorial. Complimentar atenționăm asupra faptului, că nu considerăm, că denumirea unei subdiviziuni poate duce la creșterea productivității muncii și realizarea cu succes a acțiunilor. Dar nici nu am fost informați dacă modificarea formei subdiviziunii (din „secție” în „direcție” etc) este legată de creșterea productivității muncii, deoarece nu a fost prezentată nici o argumentare în acest sens.	
--	--	--	--	--

	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. Nr. 1244-01/26 din 21.08.2025)	19.	Având în vedere necesitatea de consolidare a capacităților I.P. ODA și coordonare a activității instituției cu prioritățile și documentele publice naționale, propunem instituirea unei poziții de director adjunct responsabil de aceste priorități. Propunem modificarea: Pct. 35 Directorul este asistat de patru directori adjuncți, care sunt desemnați în funcție de către director. Directorul adjunct se subordonează directorului, exercitând sarcinile, atribuțiile și obligațiile de funcție stabilite de către acesta.	Nu se acceptă. Nu este justificat portofoliul concret de responsabilități pe care urmează să îl gestioneze noul director adjunct, având în vedere că din propunerea dată rezultă că noul director adjunct ar coordona doar o activitate tehnică – „coordonarea activității instituției cu prioritățile și documentele publice naționale” – fără a fi clar care sunt domeniile exprese de activitate ale acestuia.
	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul CFR din 21.08.2025)	20.	Suplimentar s-a identificat că după ședința CFR, organul executiv al IP ODA a prezentat un proiect de aviz, care prevede modificarea pct. 35 din Statut, prin schimbarea numărului directorilor adjuncți din „trei” în „patru”. Dat fiind faptul că acest aspect, nu se regăsește în textul propus spre examinare, drept consecință acest aspect nu a fost discutat în cadrul ședinței Comitetului. De asemenea din propunerea organului executiv se constată faptul, că acesta urmează să coordoneze doar o activitate tehnică ce vizează „coordonarea activității instituției cu priorități și documente publice naționale”. Mai mult, nu este clar care sunt domeniile exprese de activitate ale acestuia. Or, doar un aspect specific unei secții nu este propriu pentru crearea unei poziții de director adjunct, fără identificare concretă și detaliată, prin organigramă, a atribuțiilor acestuia. În acest sens menționăm, că un director adjunct trebuie să coordoneze în portofoliu cel puțin 2-3 subdiviziuni mari (direcții, secții, servicii etc.). Confuzia este și mai	Se acceptă.

			mare în contextul în care, în prezent, o funcție de director adjunct este vacantă. Or, prezentarea unei organigrame justificative și explicite, însoțită de argumentările aferente propunerilor de modificare, este obligatorie. Menționăm că acest document nu a fost pus la dispoziția membrilor Comitetului	
La pct. 2 din PHG (Hotărârea Guvernului nr. 94 din 28.02.2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei)				
2.1.1. la subpunctul 2) după cuvântul „beneficiar” se completează cu cuvântul „final”, iar după abrevierea „FACEM” se introduce textul „prin instrumentele financiare și”; 2.7. după punctul 26 se introduce textul cu următorul cuprins: „Secțiunea 4¹ Contractul de finanțare cu solicitantul/beneficiarul în cazul acordării finanțării prin instrumentul de credit”; 2.8. după punctul 30 se introduce textul cu următorul cuprins: „Secțiunea 4² Contractul de finanțare cu solicitantul/beneficiarul în cazul instrumentului de finanțare de portofoliu 2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins:	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	1.	La pct. 2, subpct. 2.1.1., sub aspect de tehnică legislativă, cuvintele „se introduce textul” se vor substitui cu cuvintele „se completează cu cuvintele” (obiecție relevantă și pentru subpct. 2.7., subpct. 2.8. și subpct. 2.10).	Se acceptă.
	Comisia Națională a Pieței Financiare	2.	Referitor la pct. 3, alineat. 1) din Regulament, noțiunea de „autoritatea de supraveghere” urmează a fi completată cu sintagma „sau, după	Se acceptă.

	(Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)		caz, autoritatea de reglementare și supraveghere a participanților la piața financiară nebancaară”.	
2.1. la punctul 3: 2.1.1. la subpunctul 2) după cuvântul „beneficiar” se completează cu cuvântul „final”, iar după abrevierea „FACEM” se introduce textul „prin instrumentele financiare și”;	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	3.	Referitor la pct. 3 , alineat. 2) din Regulament în noțiunea de „beneficiar final” cuvântul „final” îl considerăm redundant, or, până la selectare, toți aplicanții de cereri sunt solicitanți și nu presupune că ar mai fi și careva beneficiari intermediari. De asemenea, sintagma „prin instrumente financiare” nu se înscrie semantic în textul acestui punct, induce confuzie și urmează a fi exclusă.	Se acceptă. Subpct. 2.2. care prevede că „la subpunctul 2) după cuvântul „beneficiar” se completează cu cuvântul „final”, iar după abrevierea „FACEM” se introduce textul „prin instrumentele financiare și”;
2.1. la punctul 3: 2.1.1. la subpunctul 2) după cuvântul „beneficiar” se completează cu cuvântul „final”, iar după abrevierea „FACEM” se introduce textul „prin instrumentele financiare și”;	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1245-01/26 din 21.08.2025)	4.	Propunem excluderea cuvântului „final”. Beneficiarul este doar „final”, în contextul în care la etapa inițială acesta este „solicitant” – subpct 11) din acest punct. Intermediarii sunt „entitățile financiare partener” sau „partenerii investiționali”. Noțiunea de „beneficiar” deja se aplică în cadrul la toate produsele FACEM, inclusiv 373, FACEM BGK și KfW. Astfel, această modificare va condiționa ajustarea la toate cele menționate, însă nu considerăm că este justificată, în sensul tuturor produselor propuse – beneficiarul este final în sensul celor propuse. Propunem substituirea textului „instrumente financiare” în „instrumente de finanțare”. FACEM nu este emitent de instrumente financiare. Instrumentele financiare sunt valorile mobiliare, titluri de participare precum unități de fond, instrumentele pieței monetare, etc. care sunt enumerate în Anexa C la Directiva 2014/65/UE și în art.4 din Legea nr.171/2012 privind piața de capital. Mai mult, această noțiune este definită în Regulamentul FACEM.	Se acceptă. Subpct. 2.2. care prevede că „la subpunctul 2) după cuvântul „beneficiar” se completează cu cuvântul „final”, iar după abrevierea „FACEM” se introduce textul „prin instrumentele financiare și”;

2.1.2. se completează cu noțiunile cu următorul cuprins: „7¹) <i>portofoliu de credite</i> – totalitatea de credite oferite de către entitatea financiară parteneră către beneficiari în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite în produsul de finanțare și contractul de colaborare; 7²) <i>finanțare de portofoliu de credite</i> – finanțare acordată de către ODA către entitățile financiare partenere, pentru acordarea de credite individuale beneficiarilor, care generează cumulativ un portofoliu de credite, fără aprobarea prealabilă de către ODA”; 2.11. Capitolul IV se completează cu punctul 41¹ cu următorul cuprins:	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	5.	Pentru a asigura integrarea armonioasă a noilor noțiuni în textul Hotărârii de Guvern, la subpct. 2.1.2. se va specifica că completarea urmează a fi făcută după subpct. 7)., observație valabilă și pentru subpct. 2.11.	Se acceptă.
2.2. la punctul 7, subpunctul 3) va avea următorul cuprins: „3) sporirea suportului non-financiar și financiar rambursabil și nerambursabil oferit de stat și/sau de parteneri internaționali de dezvoltare/ donatori întreprinderilor, în special celor micro, mici și mijlocii;”;	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1245-01/26 din 21.08.2025)	6.	Instrumentele de finanțare definite la pct. 3 subpct. 8) din Regulament nu presupun instrumente „non-financiare”. Propunem a fi exclus cuvântul respectiv. De asemenea propunem excluderea sintagmei „și/sau de parteneri internaționali de dezvoltare/ donatori întreprinderilor” din următoarele considerente: - Pct. 7 descriere obiectivele FACEM, respectiv toate resursele care vin de la partenerii de dezvoltare la FACEM, se reflectă prin bugetul de stat al țării, iar sursele de alocare sunt specificate deja la pct. 41 din Regulament.	Se acceptă.

			- Dacă completarea vine în contextul FoF (Fondului de Fonduri), atunci locul acesteia nu este la misiunea FACEM, pentru că partenerii de dezvoltare vor contribui în fonduri de investiții.	
2.2. la punctul 7, subpunctul 3) va avea următorul cuprins: „3) sporirea suportului non-financiar și financiar rambursabil și nerambursabil oferit de stat și/sau de parteneri internaționali de dezvoltare/ donatori întreprinderilor, în special celor micro, mici și mijlocii;”;	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)		Cuvintele „non-financiare și” din pct. 7, alineat 3), considerăm a fi contrariu obiectivului setat la pct. 3 alineat 3) din Regulament, care constă în „valorificarea mijloacelor financiare” și necesită a fi reconsiderat.	Se acceptă.
	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1245-01/26 din 21.08.2025)	7.	În contextul denumirii propuse la capitol, punctul: „9. ODA oferă entităților financiare partenerie mijloace financiare din resursele financiare ale FACEM în baza contractelor încheiate cu acestea și în conformitate cu condițiile, termenele și limitele de finanțare stabilite.” urmează a fi ajustat pentru FoF.	Se acceptă parțial. Parametrii importanți au fost introduși în proiectul HG, inclusiv sectoarele economice în care se va investi, multiplicatorul financiar minim separat pe fiecare tip de partener financiar, perioada maximă admisibilă pentru mobilizarea resurselor financiare, structura investițiilor în întreprinderile beneficiare, etc. (pct. 40 ⁴ -40 ⁸ din proiect).
	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1245-01/26 din 21.08.2025)	8.	În toată logica Regulamentului dat, tot suportul este exprimat sub formă de Produs. A se vedea noțiunea de „produs” la pct. 3 subpct. 9). Pentru FoF de asemenea urmează a fi elaborat unul. În acest caz, punctele 12 și 13 urmează a fi ajustate corespunzător.	Se acceptă parțial. De asemenea, pct. 40 ⁸ prevede expres elaborarea de către ODA a unui produs distinct pentru fondul de fonduri, care va fi aprobat de Consiliul ODA.
2.3. Capitolul III va avea următoarea denumire:	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-	9.	La subpct. 2.3., denumirea propusă pentru capitolul III nu pare a fi relevantă, aceasta nu	Se acceptă. Denumirea propusă pentru Capitolul III a fost modificată în: <i>III. FINANȚAREA</i>

	8618 din 13.08.2025)		reflectă conținutul capitolului, în acest context recomandăm revizuirea acesteia.	<i>PRIN ENTITĂȚI FINANCIARE PARTENERE.</i>
2.3. Capitolul III va avea următoarea denumire: „III. ACORDAREA FINANȚĂRII DIN FACEM”	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1245-01/26 din 21.08.2025)	10.	Este confuză schimbarea de denumire a acestui Capitol, în contextul în care FoF este o subdiviziune în cadrul FACEM, respectiv capitolul dat se va aplica și față de FoF, care presupunem că nu e cazul. Propunem ajustarea.	Se acceptă. Denumirea propusă pentru Capitolul III a fost modificată în: <i>III. FINANȚAREA PRIN ENTITĂȚI FINANCIARE PARTENERE.</i>
2.4. la punctul 14, subpunctul 3) se completează cu textul „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;”; 2.5. la punctul 16, subpunctul 6) se completează cu textul „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;”;	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1245-01/26 din 21.08.2025)	11.	Se propune excludere acestor completări. Norma este foarte interpretabilă. Ori, astfel de formulări urmează să includă criterii cuantificabile clare pe care băncile să le poată asigura verificarea, ceea ce ar presupune includerea de noi mecanisme de evaluare pentru bănci. Totodată menționăm că: 1) la baza includerii acestui subpct. a fost intenția de a asigura că suportul statului să ajungă la IMM-ri care sunt corecți în raport cu statul. 2) conform art. 129 din Codul fiscal, „restanță” este: 13) <i>Restanță</i> – sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum și suma majorării de întârziere (penalității) și/sau amenzii. Suma neachitată a obligațiilor fiscale în cuantum de pînă la 500 de lei inclusiv nu se consideră restanță față de bugetul public național în scopul: a) beneficierii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea legislației; b) neprezentării și/sau anulării dispoziției de suspendare a operațiunilor la contul bancar și/sau	Se acceptă.

			contul de plăți al contribuabilului, emisă pentru asigurarea încasării restanțelor; c) atestării lipsei restanțelor față de bugetul public național ale contribuabililor; d) asigurării executării art.13 pct.8) din Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi; e) asigurării executării art.131 alin.(7) din prezentul cod; f) luării în evidență fiscală a conturilor bancare și/sau a conturilor de plăți în condițiile prevăzute la art. 167; Astfel, a se nota că pe parcursul a mai mult de 2 ani nu a fost nici o sesizare de la bănci și/sau potențialii beneficiari ca fiind un criteriu care ar limita accesul la finanțare.	
2.4. la punctul 14, subpunctul 3) se completează cu textul „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;”; 2.5. la punctul 16, subpunctul 6) se completează cu textul „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;”;	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	12.	Textul „să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA” din redacția pct. 2.4 și 2.5, pct. 14 alineat 3) și pct. 16 alineat 6) induce confuzie, iar aceste norme sunt incerte din perspectiva aplicării lor, respectiv, necesită precizări.	Se acceptă. Au fost excluse pct. 2.4. care prevede că: <i>la punctul 14, subpunctul 3) se completează cu textul „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;” și pct. 2.5., conform căruia: la punctul 16, subpunctul 6) se completează cu textul „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;”.</i>
2.4. la punctul 14, subpunctul 3) se completează cu textul „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;”;	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Avizul nr. 2025PHG-2313 din 19.08.2025)	13.	Pct. 2.4, 2.5 și 2.10, în ceea ce privește expresia „<i>nu are restanțe față de bugetul public național, care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA</i>”, urmează să se facă o claritate când o restanță față de bugetul public național poate să influențeze negativ obligațiile pe	Se acceptă. Au fost excluse pct. 2.4. care prevede că: <i>la punctul 14, subpunctul 3) se completează cu textul „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;” și pct. 2.5.,</i>

2.5. la punctul 16, subpunctul 6) se completează cu textul „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;”; 2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 6) să nu aibă restanțe față de bugetul public național în cazul fondului de investiții, a societății de administrare a investițiilor, a organismului de plasament colectiv alternativ înregistrat pe teritoriul Republicii Moldova, care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;			care și le asumă partenerul investițional față de ODA și când nu, cu scopul de a exclude orice interpretare.	conform căruia: la punctul 16, subpunctul 6) se completează cu textul „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;”.
	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	14.	Prevederile pct. 15 urmează a fi ajustate și pentru fond de fonduri sau de prevăzut o excepție pentru acesta.	Nu se acceptă. Pentru instrumentul FoF, parametrii importanți au fost introduși în proiectul HG în cap. III¹, inclusiv sectoarele economice în care se va investi, multiplicatorul financiar minim separat pe fiecare tip de partener financiar, perioada maximă admisibilă pentru mobilizarea resurselor financiare, structura investițiilor în întreprinderile beneficiare, etc. (pct. 40⁴-40⁸ din proiect).
2.8. după punctul 30 se introduce textul cu următorul cuprins:	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-	15.	Pentru consecutivitate, la subpct. 2.8, noua secțiune inclusă după pct. 30 ⁴ urmează a fi	Se acceptă.

„Secțiunea 4 ² Contractul de finanțare cu solicitantul/beneficiarul în cazul instrumentului de finanțare de portofoliu	8618 din 13.08.2025)		numerotată - 4 ³ . Completare propusă la pct. 40 ² dublează noțiunea de „partener investițional” prevăzută la art. 3 al Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care este și actul superior în temeiul căreia a fost elaborat proiectul respectiv, în acest context, recomandăm excluderea acesteia.	
2.8. după punctul 30 se introduce textul cu următorul cuprins: „30³. Pe întreaga perioadă a contractului de finanțare încheiat cu beneficiarului în cadrul instrumentului de finanțare de portofoliu, entitatea financiară parteneră monitorizează utilizarea conform destinației a mijloacelor financiare acordate, precum și respectarea de către beneficiar a criteriilor de eligibilitate specificate în produsul de finanțare. Monitorizarea se efectuează de către entitatea financiară parteneră în conformitate cu procedurile și reglementările sale interne și raportează către ODA cel puțin anual în condițiile stabilite prin contractul de colaborare. 30⁴. ODA monitorizează respectarea prevederilor produsului de finanțare de portofoliu de către entitatea financiară parteneră și beneficiari, prin solicitarea de rapoarte și/sau documente de la entitatea financiară parteneră, având dreptul de a efectua vizite de documentare la sediul acestora. În caz de	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	16.	Referitor la pct. 30 ³ , 30 ⁴ din Regulament, nu este clar mecanismul de monitorizare și remediere care permite suspendarea/excluderea partenerului, în cazul admiterii abaterilor de la condițiile acordului de parteneriat, de la continuarea debursării sumelor prevăzute prin acesta, dar încă nealocate.	Se acceptă. Proiectul prevede la pct. 30²-30⁴ următoarele: 30². <i>Entitatea financiară parteneră transmite cel puțin trimestrial către ODA informația cu privire la creditele acordate în cadrul produsului de finanțare de portofoliu, conform modelului aprobat de ODA, utilizând mijloacele de comunicare agreeate prin contractul de colaborare.</i> 30³. <i>Pe întreaga perioadă a contractului de finanțare încheiat cu beneficiarului în cadrul produsului de finanțare de portofoliu, entitatea financiară parteneră monitorizează utilizarea conform destinației a mijloacelor financiare acordate, precum și respectarea de către beneficiar a criteriilor de eligibilitate specificate în produsul de finanțare. Monitorizarea se efectuează de către entitatea financiară parteneră în conformitate cu procedurile și reglementările sale interne și raportează către ODA cel puțin anual în</i>

constatare a neconformităților, ODA informează entitatea financiară parteneră și îi acordă un termen pentru înlăturarea acestora în conformitate cu prevederile contractului de colaborare.”				<i>condițiile stabilite prin contractul de colaborare.</i> <i>30⁴. ODA monitorizează respectarea prevederilor produsului de finanțare de portofoliu de către entitatea financiară parteneră și beneficiari, prin solicitarea de rapoarte și/sau documente de la entitatea financiară parteneră, având dreptul de a efectua vizite de documentare la sediul acestora. În caz de constatare a neconformităților, ODA informează entitatea financiară parteneră și îi acordă un termen pentru înlăturarea acestora în conformitate cu prevederile contractului de colaborare.”</i> De asemenea, pct. 40⁷ lit. c) prevede expres includerea în contractul de alocare a tranșei a clauzelor privind mecanismul de absorbție a pierderilor și condițiile de utilizare a tranșei, inclusiv posibilitatea solicitării restituirii în caz de fraudă, neglijență gravă sau administrare defectuoasă. Aceste prevederi contractuale permit ODA să suspende sau să înceteze alocarea fondurilor în cazul nerespectării condițiilor, astfel un mecanism de remediere și excludere fiind integrat în cadrul contractual.
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins:	Comisia Națională a Pieței Financiare	17.	Referitor la Capitolul propus III¹, „Finanțarea prin fondul de fonduri”, menționăm că în textul pct. 40¹, nu este clar, la ce se referă cuvântul	Se acceptă.

„III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40¹. Fondul de fonduri reprezintă un instrument financiar inovativ, prin care ODA alocă resurse financiare publice către mai mulți parteneri investiționali, care, la rândul lor, mobilizează resurse financiare private și instituționale și investesc în beneficiari finali (de ex. întreprinderi cu potențial de creștere în sectoare de importanță majoră, start-upuri tehnologice).	(Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)		„inovativ” utilizat la descrierea fondului de fonduri, - la un „fond inovativ” sau la un „instrumentul financiar inovativ”. Pentru evitarea ambiguităților și alinierea textului la cadrul normativ existent, propunem excluderea cuvântului „inovativ” din Capitolul III¹.	
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40¹. Fondul de fonduri reprezintă un instrument financiar inovativ, prin care ODA alocă resurse financiare publice către mai mulți parteneri investiționali, care, la rândul lor, mobilizează resurse financiare private și instituționale și investesc în beneficiari finali (de ex. întreprinderi cu potențial de creștere în sectoare de importanță majoră, start-upuri tehnologice).	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	18.	Totodată, cuvintele „și investesc în beneficiari finali” de substituit cu ”și le alocă ca investiții de capital către beneficiari”, or , Capitolul în cauză nu determină forma de alocare a resurselor, iar reieșind din conceptul „fond de fonduri”, ODA urmează să investească în unități de fond sau acțiuni.	Se acceptă. Pct. 40¹ a fost expus în următoarea redacție: „40¹. ODA alocă resurse publice, inclusiv sub forma de tranșă de primă pierdere, către parteneri investiționali, care mobilizează resurse financiare private și instituționale, respectând un multiplicator financiar minim, și le direcționează sub formă de investiții de capital către întreprinderile beneficiare. Multiplicatorul financiar reprezintă raportul dintre valoarea totală a resurselor mobilizate de partenerul investițional și suma alocată din resurse publice de către ODA, fiind utilizat ca indicator al eficienței în atragerea finanțărilor complementare.”
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1245-	19.	Textul dat este o definiție, care urmează a se regăsi la pct. 3, sau exclus, context în care repetă legea.	Se acceptă parțial. Pct. 40¹ a fost expus în următoarea redacție: „40¹. ODA alocă resurse publice, inclusiv sub forma de tranșă de

40¹. Fondul de fonduri reprezintă un instrument financiar inovativ, prin care ODA alocă resurse financiare publice către mai mulți parteneri investiționali, care, la rândul lor, mobilizează resurse financiare private și instituționale și investesc în beneficiari finali (de ex. întreprinderi cu potențial de creștere în sectoare de importanță majoră, start-upuri tehnologice).	01/26 din 21.08.2025)		În comentariile anterioare a fost menționat că „financiar” urmează a fi substituit cu „de finanțare”, sau exclus. Cuvântul „inovativ” este foarte interpretabil, ce presupune – că este nou fondul/instrumentul? Atunci doar într-un moment de timp acesta este nou. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 100/2017, propunem excluderea acestui punct.	<i>primă pierdere, către parteneri investiționali, care mobilizează resurse financiare private și instituționale, respectând un multiplicator financiar minim, și le direcționează sub formă de investiții de capital către întreprinderile beneficiare. Multiplicatorul financiar reprezintă raportul dintre valoarea totală a resurselor mobilizate de partenerul investițional și suma alocată din resurse publice de către ODA, fiind utilizat ca indicator al eficienței în atragerea finanțărilor complementare.”.</i> Deși pct. 40¹ are caracter definitoriu, rolul său nu este doar de defnire, ci de introducere contextuală și funcțională a unui nou capitol distinct dedicat fondului de fonduri (Capitolul III¹). care explică mecanismul, scopul, structura și logica economică.
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 1) să fie înregistrat legal în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene, ori într-o jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor financiare;	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	20.	Pct. 40³ alineat 1) se propune de completat cu sintagma „și autorizate/avizate de către autoritatea de supraveghere din țara de origine”, totodată, nu e clară cerința stabilită la pct. 40³ alineat 6), or, toate entitățile enumerate sunt supuse supravegherii continuă din perspectiva corespunderii lor la cerințele de prudențialitate de către autoritatea de reglementare și supraveghere. În același timp, nu este clar de ce acest criteriu nu se răsfrânge asupra tuturor categoriilor de parteneri investiționali. Respectiv, se creează o impresie, precum că „societăților pe acțiuni care	Se acceptă. Pct. 40³ și 40⁷ au fost expuse în următoarea redacție: „40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 1) să fie înregistrat legal în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene, ori într-o jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor

6) să nu aibă restanțe față de bugetul public național în cazul fondului de investiții, a societății de administrare a investițiilor, a organismului de plasament colectiv alternativ înregistrat pe teritoriul Republicii Moldova, care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA;			<i>efectuează investiții”</i> li se permite să aibă datorii, iar fondurile de investiții internaționale (din UE și alte state similare) trebuie să prezinte certificate privind lipsa restanțelor la bugetul public.	<i>financiare și autorizat/avizat de către autoritatea de supraveghere din țara de origine;</i> <i>2) în cazul fondului de investiții regional sau internațional, să fie administrat de o societate de administrare a investițiilor sau de o companie investițională pe acțiuni înregistrată și reglementată într-o jurisdicție cu standarde echivalente celor aplicate în Uniunea Europeană și conform legislației aplicabile din Republica Moldova;</i> <i>3) să nu se afle în proces de insolabilitate, lichidare sau reorganizare și nu este sub incidența unor sancțiuni internaționale.</i> <i>40⁴. Partenerul investițional trebuie să demonstreze:</i> <i>1) în cazul partenerului investițional regional sau internațional, experiență în gestionarea fondurilor de investiții de minim 5 ani;</i> <i>2) în cazul partenerului local orientat spre investiții de capital în întreprinderi cu potențial de creștere, se acceptă experiența de intermediere financiară, consultanță în tranzacții (vânzări de acțiuni/ părți sociale, atragere de investitori etc.), cu condiția demonstrării participării la cel puțin două tranzacții pe teritoriul Republicii Moldova în ultimii trei ani, sau să dețină acțiuni/ părți sociale în mărime de cel puțin 30%</i>
---	--	--	---	---

				<i>din capitalul social prevăzut în art. 38 alin. (2) din Legea 1134/1197 privind societățile pe acțiuni;</i> <i>3) în cazul partenerului local orientat spre investiții în start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare (până la doi ani de la înființare), se acceptă experiența în activități de accelerare, incubare, mentorat, specificate în produsul de finanțare, sau intermediere de investiții în cel puțin cinci start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare în ultimii trei ani, inclusiv prin utilizarea instrumentelor specifice ecosistemului de inovare.</i> <i>40⁵. Partenerul investițional selectat în baza concursului public organizat de ODA are obligația de a respecta următoarele condiții generale:</i> <i>1) termenul maxim pentru mobilizarea resurselor financiare este de 18 luni de la data semnării contractului de acordare a tranșei de primă pierdere cu ODA;</i> <i>2) resursele financiare mobilizate conform pct. 40⁶. alin. 1) sau pct. 40⁷. alin. 1) se investesc exclusiv în întreprinderi mici și mijlocii înregistrate în Republica Moldova;</i> <i>3) cel puțin 50% din volumul investiției destinate întreprinderii beneficiare se efectuează sub formă de capital social,</i>
--	--	--	--	---

				iar diferența prin alte instrumente echivalente; 4) nu va investi în întreprinderi în care persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestuia sau persoanele afiliate dețin participații; 5) plafonul maxim al comisionului de administrare este de până la 2,5% anual; 6) perioada maximă în care urmează să fie efectuate investițiile este de până la 5 ani după confirmarea mobilizării resurselor conform subpct. 1); 7) perioada de dezinvestire este de până la 5 ani, cu posibilitatea prelungirii prin două perioade consecutive a câte un an fiecare. 40⁶. În cazul partenerului investițional selectat pentru a investi în întreprinderi cu potențial de creștere, acesta are obligația să asigure următoarele condiții specifice: 1) pe lângă tranșa de primă pierdere alocată de ODA, care nu va depăși 60 milioane lei moldovenești pentru fiecare partener investițional, să mobilizeze resurse financiare suplimentare, respectând un multiplicator financiar minim de 1:3, astfel încât pentru fiecare leu moldovenesc alocat de ODA să fie atrași suplimentar cel puțin 3 lei moldovenești;
--	--	--	--	--

				2) investițiile să fie orientate către întreprinderile cu potențial de creștere din sectoare economice prioritare, inclusiv: industria agroalimentară, industria farmaceutică, energia și tranziției verzi, industria textilă, industria materialelor de construcție și industria electronică, precum și alte sectoare incluse în Strategia națională de dezvoltare economică 2030 aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 393/2024, în Programul național pentru gestionarea deșeurilor pe anii 2023-2027 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2023 și în Programul național de dezvoltare industrială pe anii 2024-2028 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 280/2024; 3) suma minimă a investiției constituie 10 milioane lei moldovenești, iar suma maximă – 80 milioane lei moldovenești per întreprindere; 4) alte condiții, după caz. 40⁷. În cazul partenerului investițional selectat pentru a investi în start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare, acesta are obligația să asigure următoarele condiții: 1) pe lângă tranșa de primă pierdere alocată de ODA, care nu va depăși 20 milioane lei moldovenești per fiecare partener investițional, să mobilizeze
--	--	--	--	---

				resurse financiare suplimentare, respectând un multiplicator financiar minim de 1:1, astfel încât pentru fiecare leu moldovenesc alocat de ODA să fie atras suplimentar cel puțin un leu moldovenesc; 2) investițiile să fie orientate către întreprinderile din industria tehnologiilor informaționale, inovațiilor digitale și avansate (deeptech), precum și din industriile cu potențial de scalare internațională; 3) suma minimă a unei investiții este de 1 milion lei moldovenești per întreprindere; 4) alte condiții, după caz.”
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: a) în cazul partenerului investițional regional sau internațional, experiență relevantă în gestionarea fondurilor de tip equity, mezzanine sau venture capital; b) în cazul partenerului local, se acceptă experiența de intermediere a investițiilor sau consultanță financiară în tranzacții de tip equity sau venture capital (vânzare acțiuni, majorări de capital, atragere de investitori etc.) și să demonstreze	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	21.	Referitor la pct. 40³ alineat 7), nu este clară semnificația sintagmei „<i>echipa managerială</i>”. Spre exemplu, în cazul fondului de investiții, acesta este gestionat de către o societate de administrare (deoarece, fondul nu are o altă echipă managerială), în raport cu o societate pe acțiuni care efectuează investiții, potrivit legislației, se face uz de termenul „<i>persoane cu funcție de răspundere</i>” sau concret specificarea organului de conducere și/sau control. În context, se propune de precizat, inclusiv de completat cu „și/sau societate de administrare a investițiilor”.	Se acceptă. Pct. 40³ și 40⁷ au fost expuse în următoarea redacție: „40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 1) să fie înregistrat legal în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene, ori într-o jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor financiare și autorizat/avizat de către autoritatea de supraveghere din țara de origine;

participarea la intermedierea a cel puțin două tranzacții de tip equity și/sau venture capital în ultimii 5 ani pe teritoriul Republicii Moldova; c) existența unei strategii investiționale axate pe sectoare de interes pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova.				2) în cazul fondului de investiții regional sau internațional, să fie administrat de o societate de administrare a investițiilor sau de o companie investițională pe acțiuni înregistrată și reglementată într-o jurisdicție cu standarde echivalente celor aplicate în Uniunea Europeană și conform legislației aplicabile din Republica Moldova; 3) să nu se afle în proces de insolabilitate, lichidare sau reorganizare și nu este sub incidența unor sancțiuni internaționale. 40⁴. Partenerul investițional trebuie să demonstreze: 1) în cazul partenerului investițional regional sau internațional, experiență în gestionarea fondurilor de investiții de minim 5 ani; 2) în cazul partenerului local orientat spre investiții de capital în întreprinderi cu potențial de creștere, se acceptă experiența de intermediere financiară, consultanță în tranzacții (vânzări de acțiuni/ părți sociale, atragere de investitori etc.), cu condiția demonstrării participării la cel puțin două tranzacții pe teritoriul Republicii Moldova în ultimii trei ani, sau să dețină acțiuni/ părți sociale în mărime de cel puțin 30% din capitalul social prevăzut în art. 38 alin. (2) din Legea 1134/1197 privind societățile pe acțiuni;
--	--	--	--	--

				3) în cazul partenerului local orientat spre investiții în start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare (până la doi ani de la înființare), se acceptă experiența în activități de accelerare, incubare, mentorat, specificate în produsul de finanțare, sau intermediere de investiții în cel puțin cinci start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare în ultimii trei ani, inclusiv prin utilizarea instrumentelor specifice ecosistemului de inovare. 40⁵. Partenerul investițional selectat în baza concursului public organizat de ODA are obligația de a respecta următoarele condiții generale: 1) termenul maxim pentru mobilizarea resurselor financiare este de 18 luni de la data semnării contractului de acordare a tranșei de primă pierdere cu ODA; 2) resursele financiare mobilizate conform pct. 40⁶. alin. 1) sau pct. 40⁷. alin. 1) se investesc exclusiv în întreprinderi mici și mijlocii înregistrate în Republica Moldova; 3) cel puțin 50% din volumul investiției destinate întreprinderii beneficiare se efectuează sub formă de capital social, iar diferența prin alte instrumente echivalente;
--	--	--	--	--

				4) nu va investi în întreprinderi în care persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestuia sau persoanele afiliate dețin participații; 5) plafonul maxim al comisionului de administrare este de până la 2,5% anual; 6) perioada maximă în care urmează să fie efectuate investițiile este de până la 5 ani după confirmarea mobilizării resurselor conform subpct. 1); 7) perioada de dezinvestire este de până la 5 ani, cu posibilitatea prelungirii prin două perioade consecutive a câte un an fiecare. 40⁶. În cazul partenerului investițional selectat pentru a investi în întreprinderi cu potențial de creștere, acesta are obligația să asigure următoarele condiții specifice: 1) pe lângă tranșa de primă pierdere alocată de ODA, care nu va depăși 60 milioane lei moldovenești pentru fiecare partener investițional, să mobilizeze resurse financiare suplimentare, respectând un multiplicator financiar minim de 1:3, astfel încât pentru fiecare leu moldovenesc alocat de ODA să fie atrași suplimentar cel puțin 3 lei moldovenești; 2) investițiile să fie orientate către întreprinderile cu potențial de creștere din sectoare economice prioritare,
--	--	--	--	--

				<i>inclusiv: industria agroalimentară, industria farmaceutică, energia și tranziției verzi, industria textilă, industria materialelor de construcție și industria electronică, precum și alte sectoare incluse în Strategia națională de dezvoltare economică 2030 aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 393/2024, în Programul național pentru gestionarea deșeurilor pe anii 2023-2027 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2023 și în Programul național de dezvoltare industrială pe anii 2024-2028 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 280/2024;</i> <i>3) suma minimă a investiției constituie 10 milioane lei moldovenești, iar suma maximă – 80 milioane lei moldovenești per întreprindere;</i> <i>4) alte condiții, după caz.</i> <i>40⁷. În cazul partenerului investițional selectat pentru a investi în start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare, acesta are obligația să asigure următoarele condiții:</i> <i>1) pe lângă tranșa de primă pierdere alocată de ODA, care nu va depăși 20 milioane lei moldovenești per fiecare partener investițional, să mobilizeze resurse financiare suplimentare, respectând un multiplicator financiar minim de 1:1, astfel încât pentru fiecare</i>
--	--	--	--	--

				leu moldovenesc alocat de ODA să fie atras suplimentar cel puțin un leu moldovenesc; 2) investițiile să fie orientate către întreprinderile din industria tehnologiilor informaționale, inovațiilor digitale și avansate (deeptech), precum și din industriile cu potențial de scalare internațională; 3) suma minimă a unei investiții este de 1 milion lei moldovenești per întreprindere; 4) alte condiții, după caz.”
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 7) echipa managerială trebuie să demonstreze: a) în cazul partenerului investițional regional sau internațional, experiență relevantă în gestionarea fondurilor de tip equity, mezzanine sau venture capital;	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	22.	Referitor la pct. 40³ alineat 7) lit. a): clasificarea tipurilor de fonduri, specificată în Regulament, trebuie ajustată la prevederile legislației naționale. Menționăm că în Republica Moldova piața fondurilor de investiții nu este încă dezvoltată. Cerința de experiență de 5 ani exclude practic jucătorii locali noi, ceea ce poate reduce concurența și favoriza în mod exclusiv partenerii din Uniunea Europeană care dețin deja această experiență. Această condiție poate fi percepută drept o barieră disproporționată și restrictivă, limitând accesul potențialilor parteneri investiționali locali. Pentru partenerii locali, propunem acceptarea și a altor forme de experiență relevantă, precum activități de intermediere financiară, consultanță în tranzacții, participare la proiecte pilot sau o perioadă de experiență mai scurtă, de exemplu 2-3 ani. Totodată, ar fi utilă introducerea unei clauze care să permită excepții motivate pentru partenerii	Se acceptă.

			locali cu potențial, dar fără experiență vastă, care să poată beneficia de un program de mentorat sau de garanții suplimentare.	
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 7) echipa managerială trebuie să demonstreze: b) în cazul partenerului local, se acceptă experiența de intermediere a investițiilor sau consultanță financiară în tranzacții de tip equity sau venture capital (vânzare acțiuni, majorări de capital, atragere de investitori etc.) și să demonstreze participarea la intermedierea a cel puțin două tranzacții de tip equity și/sau venture capital în ultimii 5 ani pe teritoriul Republicii Moldova;	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	23.	În condițiile actuale în Republica Moldova, prevederile, specificate la pct. 40³ alineat 7) lit. b), nu vor fi aplicabile. În special, nu este specificat cine este „partener local” – fondul de investiții local sau societatea pe acțiuni care efectuează investiții. În cazul fondului de investiții local, care, de facto, este OPCA, societatea de administrare a acestuia este în drept să presteze doar serviciile de administrare a OPCA și, ca activitate conexă - managementul portofoliilor individuale de investiții (activitate licențiată pe piața de capital). În cazul societății pe acțiuni care efectuează investiții, va fi dificil să asigure demonstrarea respectării cerințelor impuse (<i>experiența de intermediere a investițiilor sau consultanță financiară în tranzacții de tip equity (vânzare de acțiuni, majorări de capital, atragere de investitori etc.), inclusiv în domeniul venture capital, și acesta trebuie să demonstreze participarea la intermedierea a cel puțin două tranzacții de tip equity și/sau venture capital în ultimii 5 ani pe teritoriul Republicii Moldova</i>), din motivul că, acestea sunt activități autorizate/licențiate pe piața de capital, respectiv, pot fi desfășurate doar, de către societățile autorizate/licențiate. Totodată, pentru a confirma tranzacțiile în „domeniul venture capital sau equity capital”, acestea trebuie să fie definite în legislație și să existe de facto astfel de „domenii.. venture capital sau equity capital.”.	Se acceptă.

2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 1) să fie înregistrat legal în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene, ori într-o jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor financiare;	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Avizul nr. 2025PHG-2313 din 19.08.2025)	24. Pct. 2.10, considerăm necesar să se facă o claritate în privința următorului conflict de norme, pct. 14 din Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2023 stabilește drept criteriu general de eligibilitate pentru accesarea produselor de finanțare înregistrarea solicitantului în Registrul de stat al unităților de drept din Republica Moldova, pe când proiectul hotărârii de modificare stabilește ca criteriu de eligibilitate în cazul partenerului investițional „<i>să fie înregistrat legal în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene, ori într-o jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor financiare</i>”.	Nu se acceptă. Pct. 14 din Regulamentul FACEM se aplică solicitanților de produse de finanțare din partea băncii sau OCN, în timp ce pct. 40³ din proiect vizează partenerii investiționali, care sunt intermediari financiari și pot fi entități din UE sau jurisdicții echivalente, în conformitate cu cadrul legal național și practicile europene privind fondurile de investiții.
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 7) echipa managerială trebuie să demonstreze: a) în cazul partenerului investițional regional sau internațional, experiență relevantă în gestionarea fondurilor de tip equity, mezzanine sau venture capital;	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Avizul nr. 2025PHG-2313 din 19.08.2025)	25. Pct. 2.10, proiectul de hotărâre instituie ca criteriu de eligibilitate, deținerea de către echipa managerială a partenerului investițional a experienței în gestionarea fondurilor de tip: equity, mezzanine, venture capital, în consecință, considerăm necesar de definit noțiunile „<i>fond de tip equity</i>”, „<i>fond de tip mezzanine</i>”, „<i>fond de tip venture capital</i>”.	Se acceptă.
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres:	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	26. La pct. 40⁵ lit. b), considerăm excluderea acestuia pentru a evita dublări sau interpretări diferite în cazul în care criteriile de eligibilitate vor fi enumerate în prezentul Regulament la pct. 40³ și în Regulamentul intern privind fondul de fonduri aprobat de consiliul ODA	Se acceptă.

b) criteriile de eligibilitate aplicabile partenerilor investiționali;				
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: d) multiplicatorul financiar minim aferent atragerii capitalului privat și instituțional;	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	27.	La pct. 40 ⁵ lit. d), este oportun de specificat expres, semnificația noțiunii de „capital instituțional”.	Se acceptă. Pct. 40¹ din proiect a fost expus în următoarea redacție: „40¹. ODA alocă resurse publice, inclusiv sub forma de tranșă de primă pierdere, către parteneri investiționali, care mobilizează resurse financiare private și instituționale, respectând un multiplicator financiar minim, și le direcționează sub formă de investiții de capital către întreprinderile beneficiare. Multiplicatorul financiar reprezintă raportul dintre valoarea totală a resurselor mobilizate de partenerul investițional și suma alocată din resurse publice de către ODA, fiind utilizat ca indicator al eficienței în atragerea finanțărilor complementare.”. Prin această noțiune se înțeleg fondurile provenite de la investitori instituționali și sunt relevante în contextul evaluării eficienței atragerii finanțărilor complementare, prin multiplicatorul financiar.
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres:	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	28.	La pct. 40 ⁵ lit. f), este necesar de concretizat sintagma utilizată de „grant rambursabil”.	Se acceptă.

f) plafonul resurselor alocate și tipul acestora (tranșă de primă pierdere, grant rambursabil sau nerambursabil), precum și plafonul comisionului de administrare a fondului;				
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: h) structura instrumentelor de investiții eligibile în cadrul fondurilor susținute (de exemplu: capital propriu, împrumuturi convertibile sau alte instrumente financiare echivalente);	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	29.	La pct. 40⁵ lit. h), lipsește claritatea la ce se referă sintagma „capitalul propriu” (a cui capital se are în vedere?).	Se acceptă. Pct. 40⁸ a fost expus în redacție nouă: <i>„40⁸. ODA elaborează produsul de finanțare fond de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres:</i> 1) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali; 2) indicatorii minimi de impact la lichidarea fondului (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi, rată internă de rentabilitate (IRR) anuală minimă ș.a.); 3) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, care va include, în mod obligatoriu, următoarele clauze: a) alocarea eșalonată a tranșei de primă pierdere, în conformitate cu planul convenit între părți, ulterior confirmării mobilizării resurselor financiare suplimentare – prin contracte semnate cu investitori privați și instituționali – care respectă multiplicatorul prevăzut la pct. 40⁶ subpct. 1) sau pct. 40⁷ subpct. 1);

				b) <i>termenele și condițiile conform pct. 40⁵ și 40⁶ sau 40⁷, după caz;</i> c) <i>destinația tranșei de primă pierdere – tranșa are rol de mobilizare a resurselor financiare suplimentare și instrument de partajare a riscului, fiind destinată absorbției pierderilor aferente investițiilor realizate de fond în întreprinderile beneficiare, cu ponderea acesteia în totalul resurselor financiare mobilizate. Utilizarea tranșei pentru acoperirea cheltuielilor operaționale sau administrative ale partenerului investițional este permisă în limita plafonului maxim al comisionului de administrare;</i> d) <i>condițiile de utilizare – tranșa poate fi utilizată doar în caz de pierdere efectivă și documentată a unei investiții, constatată prin insolvabilitatea sau lichidarea întreprinderii, vânzarea participației la o valoare inferioară costului de achiziție ori prin alte situații similare. Orice utilizare a tranșei este condiționată de prezentarea unui raport justificativ și confirmată de auditorul partenerului investițional;</i> e) <i>mecanismul de absorbție a pierderilor – ODA suportă primul nivel de pierderi în limita cotei</i>
--	--	--	--	---

				<i>tranșei de primă pierdere raportată la totalul resurselor financiare mobilizate per fiecare întreprindere beneficiară;</i> <i>f) mecanisme de recuperare – în cazul recuperării ulterioare a unor sume ca urmare a lichidării de active, recuperării creanțelor, partea corespunzătoare din tranșa de primă pierdere utilizată se restituie către ODA. De asemenea, ODA este îndreptățită să solicite recuperarea parțială sau totală a tranșei utilizate în caz de fraudă, neglijență gravă ori administrare defectuoasă a investițiilor;</i> <i>g) raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a prezenta rapoarte semestriale privind situația investițiilor și pierderilor înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire);</i> <i>h) clauze de protecție – tranșa de primă pierdere nu poate depăși plafonul maxim stabilit prin contract și este disponibilă doar pe durata de viață a fondului. Tranșa se aplică exclusiv</i>
--	--	--	--	---

				<i>investițiilor efectuate în perioada de investire; 4) alte aspecte, după caz.”;”.</i>
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: j) rata minimă a randamentului;	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	30.	La pct. 40⁵ lit. j), este necesar de concretizat a cui randament se are în vedere – a partenerilor investiționali sau a fondului.	Se acceptă. Pct. 40⁸ subpct. 3) lit. g) prevede: <i>„raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a prezenta rapoarte semestriale privind situația investițiilor și pierderilor înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire);”</i>
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: m) obligațiile de raportare detaliată privind randamentul fondului, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, inclusiv un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire);	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	31.	La pct. 40⁵ lit. m), propunem de specificat – la care fond, anume, se referă aceasta prevedere.	Se acceptă. Pct. 40⁸ subpct. 3) lit. g) prevede: <i>„raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a prezenta rapoarte semestriale privind situația investițiilor și pierderilor înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire);”</i>

2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40⁷. Resursele financiare alocate de ODA partenerului investițional pot include, după caz, tranșa de primă pierdere pentru reducerea riscului investițional, precum și alte tipuri de sprijin financiar rambursabil sau nerambursabil, credite și asistență tehnică. Se consideră tranșă de primă pierdere (first loss tranche) componenta structurii de capital a unui partener investițional care este plasată într-o poziție subordonată față de celelalte tranșe de finanțare. Aceasta este acoperită, de regulă, de o instituție publică cu scopul de a absorbi primele pierderi generate de investițiile eșuate din portofoliu. Rolul tranșei de primă pierdere este de a reduce riscul pentru investitori privați și instituționali prin oferirea unui mecanism de protecție împotriva pierderilor inițiale. Astfel, aceasta are un efect catalizator, încurajând atragerea de capital privat și instituțional.	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	32.	Prevederile pct. 40⁷ urmează a fi armonizate/corelate cu pct. 40⁵ lit. h). Totodată, este important a se ține cont de faptul, că sintagma „componenta structurii de capital a unui partener investițional” implică utilizarea unităților de fond, care nu sunt incluse în tipurile de alocare prevăzute la lit. h) din pct. 40⁵.	Se acceptă.
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40¹. Fondul de fonduri reprezintă un instrument financiar inovativ, prin care ODA alocă resurse financiare publice	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (Avizul nr. 2025PHG-2313 din 19.08.2025)	33.	Pct. 2.10, sunt definite noțiunile „fondul de fonduri” și „tranșă de primă pierdere (first loss tranche)”, aceleași noțiuni sunt definite și la art. 3 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, propunem excluderea definițiilor din hotărâre, din motivul că normele care definesc anumiți termeni	Se acceptă. Pct. 40¹ și 40² au fost expuse în următoarea redacție: „40¹. ODA alocă resurse publice, inclusiv sub forma de tranșă de primă pierdere, către parteneri investiționali, care mobilizează resurse financiare private și

către mai mulți parteneri investiționali, care, la rândul lor, mobilizează resurse financiare private și instituționale și investesc în beneficiari finali (de ex. întreprinderi cu potențial de creștere în sectoare de importanță majoră, start-upuri tehnologice). 40⁷. Resursele financiare alocate de ODA partenerului investițional pot include, după caz, tranșa de primă pierdere pentru reducerea riscului investițional, precum și alte tipuri de sprijin financiar rambursabil sau nerambursabil, credite și asistență tehnică. Se consideră tranșă de primă pierdere (first loss tranche) componenta structurii de capital a unui partener investițional care este plasată într-o poziție subordonată față de celelalte tranșe de finanțare. Aceasta este acoperită, de regulă, de o instituție publică cu scopul de a absorbi primele pierderi generate de investițiile eșuate din portofoliu. Rolul tranșei de primă pierdere este de a reduce riscul pentru investitori privați și instituționali prin oferirea unui mecanism de protecție împotriva pierderilor inițiale. Astfel, aceasta are un efect catalizator, încurajând atragerea de capital privat și instituțional.			urmează să fie prevăzute în dispozițiile generale ale legii, conform art. 45 alin. (1) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative.	<i>instituționale, respectând un multiplicator financiar minim, și le direcționează sub formă de investiții de capital către întreprinderile beneficiare. Multiplicatorul financiar reprezintă raportul dintre valoarea totală a resurselor mobilizate de partenerul investițional și suma alocată din resurse publice de către ODA, fiind utilizat ca indicator al eficienței în atragerea finanțărilor complementare.</i> 40². Partenerul investițional pentru finanțare din fondul de fonduri este selectat prin concurs public organizat de ODA conform produsului de finanțare aprobat de Consiliul ODA. Partenerul investițional organizează selectarea întreprinderilor beneficiare ai finanțării conform propriilor proceduri, fără implicarea ODA în procesele de selecție, evaluare sau guvernanță a beneficiarilor.” Deși pct. 40¹ are caracter definitoriu, rolul său nu este doar de definire, ci de introducere contextuală și funcțională a unui nou capitol distinct dedicat fondului de fonduri (Capitolul III¹). care explică mecanismul, scopul, structura și logica economică.
---	--	--	--	--

2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: 40⁹. În cazul în care tranșa de primă pierdere este utilizată, contractul va include prevederi privind obiectivul acesteia și condițiile de absorbție a pierderilor, mecanismele de raportare și notificare în caz de pierderi a investițiilor, precum și condițiile în care ODA poate recupera parțial sau total suma alocată, în baza evaluărilor de conformitate.”	Comisia Națională a Pieței Financiare (Avizul nr. 07-4/3380 din 15.08.2025)	34.	La pct. 40⁹ este necesar de concretizat care sunt „condițiile de absorbție a pierderilor”.	Se acceptă. Pct. 40⁸ a fost expus în următoarea redacție: „40⁸. ODA elaborează produsul de finanțare fond de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: 1) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali; 2) indicatorii minimi de impact la lichidarea fondului (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi, rată internă de rentabilitate (IRR) anuală minimă ș.a.); 3) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, care va include, în mod obligatoriu, următoarele clauze: i) alocarea eșalonată a tranșei de primă pierdere, în conformitate cu planul convenit între părți, ulterior confirmării mobilizării resurselor financiare suplimentare – prin contracte semnate cu investitori privați și instituționali – care respectă multiplicatorul prevăzut la pct. 40⁶ subpct. 1) sau pct. 40⁷ subpct. 1); j) termenele și condițiile conform pct. 40⁵ și 40⁶ sau 40⁷, după caz; k) destinația tranșei de primă pierdere – tranșa are rol de mobilizare a resurselor financiare suplimentare și
--	--	------------	--	---

				instrument de partajare a riscului, fiind destinată absorbției pierderilor aferente investițiilor realizate de fond în întreprinderile beneficiare, cu ponderea acestora în totalul resurselor financiare mobilizate. Utilizarea tranșei pentru acoperirea cheltuielilor operaționale sau administrative ale partenerului investițional este permisă în limita plafonului maxim al comisionului de administrare; l) condițiile de utilizare – tranșa poate fi utilizată doar în caz de pierdere efectivă și documentată a unei investiții, constatată prin insolvabilitatea sau lichidarea întreprinderii, vânzarea participației la o valoare inferioară costului de achiziție ori prin alte situații similare. Orice utilizare a tranșei este condiționată de prezentarea unui raport justificativ și confirmată de auditorul partenerului investițional; m) mecanismul de absorbție a pierderilor – ODA suportă primul nivel de pierderi în limita cotei tranșei de primă pierdere raportată la totalul resurselor financiare mobilizate per fiecare întreprindere beneficiară; n) mecanisme de recuperare – în cazul recuperării ulterioare a unor sume ca
--	--	--	--	--

				urmare a lichidării de active, recuperării creanțelor, partea corespunzătoare din tranșa de primă pierdere utilizată se restituie către ODA. De asemenea, ODA este îndreptățită să solicite recuperarea parțială sau totală a tranșei utilizate în caz de fraudă, neglijență gravă ori administrare defectuoasă a investițiilor; o) raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a prezenta rapoarte semestriale privind situația investițiilor și pierderilor înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire); p) clauze de protecție – tranșa de primă pierdere nu poate depăși plafonul maxim stabilit prin contract și este disponibilă doar pe durata de viață a fondului. Tranșa se aplică exclusiv investițiilor efectuate în perioada de investire; 4) alte aspecte, după caz.”;
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins:	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului	35.	În general, criteriile stabilite pentru toți partenerii investiționali urmează a fi proporționale. Astfel, spre exemplu, urmează a ține cont de faptul că	Se acceptă parțial. Pct. 40³-40⁸ au fost expuse în redacție nouă.

„III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 1) să fie înregistrat legal în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene, ori într-o jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor financiare; 2) în cazul fondului de investiții regional sau internațional, să fie administrat de o societate de administrare înregistrată și reglementată într-o jurisdicție cu standarde echivalente celor aplicate în	(Avizul nr. 1245-01/26 din 21.08.2025)	OPCA și fondurile de investiții internaționale au cerințe prudențiale, anume în scopul diminuării riscurilor, fapt ce nu se regăsește în textul de mai jos pentru SA care investesc. De asemenea, urmează de definit în cazul SA care investesc – investesc cât din activele sale? În ce? În capital? Cum se confirmă? Cât de eficiente au fost investițiile? De altfel, există riscul să fie eligibile SA care nu corespund obiectivelor stabilite, prin care statul își asumă alocarea de bani publici. Atragem atenția, că formularea presupune o listă expresă de criterii, care nu va putea fi extinsă prin act normativ intern al ODA. Propunem substituirea sintagmei: „jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor financiare”, prin sintagma „jurisdicție și/sau regiune autonomă care implementează standardele internaționale de transparență în conformitate cu legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului”. După cuvintele „societate de administrare” urmează a fi completat cu cuvintele „a investițiilor”. În conformitate prevederile art. 21 din Legea nr. 2/2020, persoanele juridice străine care	De asemenea, conform art. 21 din Legea nr. 2/2020 privind privind organismele de plasament colectiv alternative, „se consideră persoane acceptate și nu necesită licențe de administrare a OPCA persoanele juridice străine autorizate pentru această activitate și supravegheate de autoritățile competente ale statelor membre ale Uniunii Europene, în temeiul acordurilor încheiate între aceste autorități și Comisia Națională.”
---	---	---	---

Uniunea Europeană și conform legislației aplicabile din Republica Moldova; 3) fondul de investiții regional sau internațional – să prezinte un angajament scris precum că resursele atrase (inclusiv cele din tranșa de primă pierdere, dacă e cazul) vor fi investite în companii din Republica Moldova, cu respectarea multiplicatorului financiar minim stabilit în actul normativ intern al ODA; 4) să nu aibă beneficiari efectivi înregistrați sau rezidenți în jurisdicții care nu implementează standardele internaționale de transparență, conform legislației naționale (Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului); 5) să nu se afle în proces de insolvență, lichidare sau reorganizare și nu este sub incidența unor sancțiuni internaționale; 6) să nu aibă restanțe față de bugetul public național în cazul fondului de investiții, a societății de administrare a investițiilor, a organismului de			administrează OPCA urmează să fie autorizate de către CNPF în calitate de persoane autorizate. De asemenea, urmează de extins și asupra OPCA locale – deținerea licenței din partea autorității de supraveghere. Propunem extinderea criteriului și asupra OPCA locale și SA care investesc. Cuvintele „actul normativ intern al ODA” urmează a fi substituit cu cuvintele „produsul elaborat de ODA”, conform pct. 10 din Regulamentul nr. 94/2023. De ce numai aceste tipuri? Urmează de extins prevederea și asupra societăților pe care investesc. Totodată, fondurile de investiții din UE și alte state similar trebuie să prezinte certificate privind lipsa restanțelor la bugetul public. Sintagma „care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA” este extrem de interpretabilă și neunivocă, urmând a fi exclusă.	
--	--	--	--	--

plasament colectiv alternativ înregistrat pe teritoriul Republicii Moldova, care să poată influența negativ obligațiile pe care și le asumă față de ODA; 7) echipa managerială trebuie să demonstreze: a) în cazul partenerului investițional regional sau internațional, experiență relevantă în gestionarea fondurilor de tip equity, mezzanine sau venture capital; b) în cazul partenerului local, se acceptă experiența de intermediere a investițiilor sau consultanță financiară în tranzacții de tip equity (vânzare de acțiuni, majorări de capital, atragere de investitori etc.), inclusiv în domeniul			Cine se subînțelege prin echipa managerială? În cazul fondului de investiții este societatea de administrare (fondul nu are o altă echipă managerială). În cazul SA care efectuează investiții echipa managerială este compusă din persoane fizice, ceea ce nu este posibil de demonstrat condițiile de la litera b), în momentul în care activitățile enumerate sunt activități profesionale pe piața de capital și pot fi prestate doar de entități autorizate/licențiate conform Legii 171/2012. Nu partenerii sunt regionali sau internaționali, fondurile sunt. Nu există o clasificare univocă la nivel oficial privind tipurile de fonduri, același fond poate fi denumit în diferit mod, fiind imposibil de delimitat. Drept exemplu, la nivel european	
--	--	--	--	--

venture capital, și acesta trebuie să demonstreze participarea la intermedierea a cel puțin două tranzacții de tip equity și/sau venture capital în ultimii 5 ani pe teritoriul Republicii Moldova; c) existența unei strategii investiționale axate pe sectoare de interes pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova.			fondul venture este denumit fond cu capital de risc, dar autorizat ca FIA (fond de investiții alternative). Considerăm că nu contează tipul de fond, important ca persoanele să dețină experiență în administrarea fondurilor de investiții. Totodată, în momentul autorizării societății de administrare (în țările UE și non-UE), persoanele care conduc efectiv activitatea acesteia sunt verificate de autoritatea de supraveghere, inclusiv privind experiența în domeniu, respectiv nu se înțelege necesitatea acestei cerințe. Cine este partener local? Fondul de investiții local sau SA care efectuează investiții? În cazul fondului local care de facto este OPCA, societatea de administrare a acestuia este în drept să presteze doar serviciile de administrare a OPCA și ca activitate conexă managementul portofoliilor individuale de investiții (activitate licențiată pe piața de capital). În cazul SA care efectuează investiții, este puțin probabil să poată a fi demonstrată respectarea acestor cerințe, din motiv că în primul rând acestea sunt activități autorizate/licențiate pe piața de capital, dar și faptul că pentru a confirma tranzacțiile în ”domeniul venture capital sau equity capital” cel puțin trebuie să fie definite în legislație și să existe aceste ”domenii”.	
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins:	Ministerul Finanțelor	36.	Conform modificărilor propuse prin punctele 40⁴ și 40⁵ la Hotărârea Guvernului nr. 94/2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la	Se acceptă parțial. Parametrii importanți au fost introduși în proiectul HG, inclusiv sectoarele

„III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40⁴. Partenerul investițional pentru finanțare din fondul de fonduri este selectat prin concurs public organizat de ODA conform regulamentului intern. La rândul său, partenerul investițional organizează selectarea beneficiarilor finali ai finanțării conform propriilor proceduri, fără implicarea ODA în procesele de selecție, evaluare sau guvernare a beneficiarilor finali. 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: a) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali; b) criteriile de eligibilitate aplicabile partenerilor investiționali; c) perioada maximă admisă pentru atragerea capitalului privat și instituțional; d) multiplicatorul financiar minim aferent atragerii capitalului privat și instituțional; e) perioada de investire, dezinvestire (vânzare a participațiilor) și închidere a fondului; f) plafonul resurselor alocate și tipul acestora (tranșă de primă pierdere, grant rambursabil sau nerambursabil), precum	(Avizul nr. 09/2-03/397/1230 din 26.08.2025)	activitatea Fondului pentru antreprenariat și creștere economică a Moldovei, atât selectarea partenerului investițional, cât și procedurile de selectare de către acesta a beneficiarilor finali vor fi efectuate în baza unor regulamente/proceduri interne ale organizațiilor. În acest context menționăm, că alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat pentru programe de susținere a antreprenorilor urmează a fi efectuate în baza unor mecanisme/principii bine stabilite și structurate, fiind asigurată o transparență deplină pe tot parcursul valorificării acestora. Astfel, se consideră indispensabil ca aceste proceduri să fie aprobate exclusiv de către Guvernul (nu de către Consiliul ODA), cu o monitorizare strictă de către IP ODA. Reieșind din cele expuse mai sus, punctele 40⁴ și 40⁵ urmează a fi excluse, cu precizarea că toate Regulamentele la care se face referință vor fi aprobate prin hotărâri ale Guvernului.	economice în care se va investi, multiplicatorul financiar minim separat pe fiecare tip de partener financiar, perioada maximă admisibilă pentru mobilizarea resurselor financiare, structura investițiilor în întreprinderile beneficiare, etc. (pct. 40⁴-40⁸ din proiect). De asemenea, pct. 40⁸ prevede expres elaborarea de către ODA a unui produs distinct pentru fondul de fonduri, care va fi aprobat de Consiliul ODA.
--	---	--	--

și plafonul comisionului de administrare a fondului; g) sectoarele economice considerate prioritare și segmentul de companii în care se va investi; h) structura instrumentelor de investiții eligibile în cadrul fondurilor susținute (de exemplu: capital propriu, împrumuturi convertibile sau alte instrumente financiare echivalente); i) cerințele privind elaborarea și implementarea unei strategii investiționale clare, axate pe sectoare de interes pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova și indicatori minimi de impact (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi, inovație etc.); j) rata minimă a randamentului; k) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, inclusiv prevederi specifice privind tranșa de primă pierdere, precum condițiile de utilizare, pierdere și mecanismele de recuperare parțială sau totală a acesteia; l) mecanismele de monitorizare și raportare a rezultatelor, inclusiv raportarea trimestrială; m) obligațiile de raportare detaliată privind randamentul fondului, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, inclusiv un raport final de evaluare post-				
--	--	--	--	--

investițională (la 2 ani de la dezinvestire); n) alte aspecte, după caz.				
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: a) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali; b) criteriile de eligibilitate aplicabile partenerilor investiționali; c) perioada maximă admisă pentru atragerea capitalului privat și instituțional; d) multiplicatorul financiar minim aferent atragerii capitalului privat și instituțional; e) perioada de investire, dezinvestire	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1245-01/26 din 21.08.2025)	37.	Propunem substituirea cuvintelor „regulamentul său intern” cu cuvântul „produsul”, în conformitate cu normele pct. 10 din Regulamentul nr. 94/2023. Deja se regăsesc la pct.40³ Urmează de detaliat care este anume capitalul instituțional? În cazul în care este ODA, urmează expres de indicat acest fapt. În sensul FoF, acest lucru ar presupune condiționalitate de alocare de fonduri de stat, doar în cazul existenței angajamentelor privind atragerea de capital de privat de o anumită cotă relativă? Este un indicator important, care direct impactează obiectivul de stat. Propunem la nivel de HG a fi stabilit și nu la nivel de ODA. Închiderea poate fi tratată ca transformarea în fond de tip închis. Propunem – lichidare a fondului.	Se acceptă. Pct. 40³-40⁸ au fost expuse în redacție nouă.

(vânzare a participațiilor) și închidere a fondului; f) plafonul resurselor alocate și tipul acestora (tranșă de primă pierdere, grant rambursabil sau nerambursabil), precum și plafonul maxim al comisionului de administrare a fondului; g) sectoarele economice considerate prioritare și segmentul de companii în care se va investi; h) structura instrumentelor de investiții eligibile în cadrul fondurilor susținute (de exemplu: capital propriu, împrumuturi convertibile sau alte instrumente financiare echivalente); i) cerințele privind elaborarea și implementarea unei strategii investiționale clare, axate pe sectoare de interes pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova și indicatori minimi de impact (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi, inovație etc.); j) rata minimă a randamentului;			La care fond se referă? FoF sau OPCA? De ce ar fi cazul de închis FoF care este o subdiviziune în cadrul al FACEM? Grant rambursabil? Poate atunci nu grant, dar împrumut? Dar în prezent ODA deja acordă granturi direct către IMM pentru startupuri și inovații, iar intermedierea prin parteneri implică costuri pentru stat, inclusiv urmează a fi achitată compania de administrare a investițiilor pentru serviciile sale. Sumele alocate urmează a fi relativ semnificative în caz de grant – și urmează a fi verificate prin prisma ajutorului de stat și condițiilor Consiliului Concurenței. Este exclusă forma clasică pentru un FoF – investire în unități de fond sau acțiuni. În modificările la HG 487 privind statutul ODA este atribuită această formă. Capitalul propriu al cui, al fondului ? Acesta este fără personalitate juridică. Atunci în unități de fond. Nu sunt instrumente financiare. Posibil urmează a racorda lit. f) cu lit. h) din acest punct (tipul cu forma). În capital la SA nu pot fi alocate resurse sub nici unul din tipul propus.	
---	--	--	---	--

k) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, inclusiv prevederi specifice privind tranșa de primă pierdere, precum condițiile de utilizare, pierdere și mecanismele de recuperare parțială sau totală a acesteia; l) mecanismele de monitorizare și raportare a rezultatelor, inclusiv raportarea trimestrială; m) obligațiile de raportare detaliată privind randamentul fondului, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, inclusiv un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire); n) alte aspecte, după caz.			Urmează de indicat a cui randament: a partenerilor investiționali sau a fondului?	
			Urmează de indicat randamentul la care fond. Din tipurile de alocare de resurse propuse la lit. f), randamentul este minim.	
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului <i>(Avizul nr. 1245-</i>		Tipul resurselor nu corespund cu tipurile enumerate exhaustiv la lit. f) din pct. 40⁵. Asta presupune unități de fond, care nu se regăsesc în tipul de alocare de la lit. f) din pct. 40⁵.	Se acceptă. Pct. 40³-40⁸ au fost expuse în redacție nouă.

40⁷. Resursele financiare alocate de ODA partenerului investițional pot include, după caz, tranșa de primă pierdere pentru reducerea riscului investițional, precum și alte tipuri de sprijin financiar rambursabil sau nerambursabil, credite și asistență tehnică. Se consideră tranșa de primă pierdere (first loss tranche) componenta structurii de capital a unui partener investițional care este plasată într-o poziție subordonată față de celelalte tranșe de finanțare. Aceasta este acoperită, de regulă, de o instituție publică cu scopul de a absorbi primele pierderi generate de investițiile eșuate din portofoliu. Rolul tranșei de primă pierdere este de a reduce riscul pentru investitori privați și instituționali prin oferirea unui mecanism de protecție împotriva pierderilor inițiale. Astfel, aceasta are un efect catalizator, încurajând atragerea de capital privat și instituțional.	<i>01/26 din 21.08.2025)</i>			
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40⁹. În cazul în care tranșa de primă pierdere este utilizată, contractul va include prevederi privind obiectivul acesteia și condițiile de absorbție a pierderilor, mecanismele de raportare și	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1245- <i>01/26 din 21.08.2025)</i>	38.	Care ar fi acestea? Considerăm că ar fi corect de completat inițial cu prevederi în cazul rambursării alocărilor și modului de circulație a acestui flux financiar, și doar ulterior în caz de nerambursare. Ce se are în vedere? Că recuperare ar putea fi solicitată doar dacă se constată nerespectarea la	Se acceptă. Pct. 40⁸ a fost expus în redacție nouă: „40⁸. ODA elaborează produsul de finanțare fond de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: 1) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali;

notificare în caz de pierderi a investițiilor, precum și condițiile în care ODA poate recupera parțial sau total suma alocată, în baza evaluărilor de conformitate.			atingerea indicatorilor? Nu și în general rambursarea în caz de împrumut, spre exemplu?	2) indicatorii minimi de impact la lichidarea fondului (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi, rată internă de rentabilitate (IRR) anuală minimă ș.a.); 3) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, care va include, în mod obligatoriu, următoarele clauze: q) alocarea eşalonată a tranșei de primă pierdere, în conformitate cu planul convenit între părți, ulterior confirmării mobilizării resurselor financiare suplimentare – prin contracte semnate cu investitori privați și instituționali – care respectă multiplicatorul prevăzut la pct. 40⁶ subpct. 1) sau pct. 40⁷ subpct. 1); r) termenele și condițiile conform pct. 40⁵ și 40⁶ sau 40⁷, după caz; s) destinația tranșei de primă pierdere – tranșa are rol de mobilizare a resurselor financiare suplimentare și instrument de partajare a riscului, fiind destinată absorbției pierderilor aferente investițiilor realizate de fond în întreprinderile beneficiare, cu ponderea acestora în totalul resurselor financiare mobilizate. Utilizarea tranșei pentru acoperirea cheltuielilor operaționale sau administrative ale partenerului investițional este permisă în limita
--	--	--	--	---

				plafonului maxim al comisionului de administrare; t) condițiile de utilizare – tranșa poate fi utilizată doar în caz de pierdere efectivă și documentată a unei investiții, constatată prin insolvabilitatea sau lichidarea întreprinderii, vânzarea participației la o valoare inferioară costului de achiziție ori prin alte situații similare. Orice utilizare a tranșei este condiționată de prezentarea unui raport justificativ și confirmată de auditorul partenerului investițional; u) mecanismul de absorbție a pierderilor – ODA suportă primul nivel de pierderi în limita cotei tranșei de primă pierdere raportată la totalul resurselor financiare mobilizate per fiecare întreprindere beneficiară; v) mecanisme de recuperare – în cazul recuperării ulterioare a unor sume ca urmare a lichidării de active, recuperării creanțelor, partea corespunzătoare din tranșa de primă pierdere utilizată se restituie către ODA. De asemenea, ODA este îndreptățită să solicite recuperarea parțială sau totală a tranșei utilizate în caz de fraudă, neglijență gravă ori administrare defectuoasă a investițiilor;
--	--	--	--	--

				w) raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a prezenta rapoarte semestriale privind situația investițiilor și pierderilor înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire); x) clauze de protecție – tranșa de primă pierdere nu poate depăși plafonul maxim stabilit prin contract și este disponibilă doar pe durata de viață a fondului. Tranșa se aplică exclusiv investițiilor efectuate în perioada de investire; 4) alte aspecte, după caz.”;”.
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: g) sectoarele economice considerate prioritare și segmentul de companii în care se va investi;	Fundația Startup Moldova și Mozaic	39.	<i>Propunere:</i> La art. 40⁵ lit. g) să fie listate expres sectoarele economice prioritare, cu includerea domeniului tehnologiilor informaționale, inovațiilor digitale și avansate (deeptech), precum și industriilor cu potențial de scalare globală, suplimentar sectoarelor tradiționale. <i>Argumentare:</i> Startup-urile tehnologice au un ciclu accelerat de creștere, potențial ridicat de export și atragere de capital extern, însă întâmpină bariere majore la finanțările clasice. Includerea lor expresă asigură acces egal și este în linie cu Strategia Digitală a Republicii Moldova și practicile UE.	Se acceptă. Pct. 40⁷ a fost expus în redacție nouă: „40⁷. În cazul partenerului investițional selectat pentru a investi în start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare, acesta are obligația să asigure următoarele condiții: 1) pe lângă tranșa de primă pierdere alocată de ODA, care nu va depăși 20 milioane lei moldovenesti per fiecare partener investițional, să mobilizeze resurse financiare suplimentare, respectând un multiplicator financiar

				minim de 1:1, astfel încât pentru fiecare leu moldovenesc alocat de ODA să fie atras suplimentar cel puțin un leu moldovenesc; 2) investițiile să fie orientate către întreprinderile din industria tehnologiilor informaționale, inovațiilor digitale și avansate (deeptech), precum și din industriile cu potențial de scalare internațională; 3) suma minimă a unei investiții este de 1 milion lei moldovenești per întreprindere; 4) alte condiții, după caz.”
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: 1) mecanismele de monitorizare și raportare a rezultatelor, inclusiv raportarea trimestrială;	Fundația Startup Moldova și Mozaic	40.	<i>Propunere:</i> La art. 40⁵ lit. 1) să fie introdusă o excepție prin care raportarea să fie semestrială (nu trimestrială) pentru partenerii investiționali. <i>Argumentare:</i> Această ajustare reduce presiunea administrativă asupra partenerilor investiționali și permite startup-urilor finanțate de acestea să-și concentreze resursele pe dezvoltare și atingerea obiectivelor investiționale.	Se acceptă. Pct. 40⁸ a fost expus în redacție nouă: „40⁸. ODA elaborează produsul de finanțare fond de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: 1) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali; 2) indicatorii minimi de impact la lichidarea fondului (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi, rată internă de rentabilitate (IRR) anuală minimă ș.a.); 3) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, care va include, în mod obligatoriu, următoarele clauze:

				y) alocarea eşalonată a tranşei de primă pierdere, în conformitate cu planul convenit între părţi, ulterior confirmării mobilizării resurselor financiare suplimentare – prin contracte semnate cu investitori privaţi şi instituţionali – care respectă multiplicatorul prevăzut la pct. 40⁶ subpct. 1) sau pct. 40⁷ subpct. 1); z) termenele şi condiţiile conform pct. 40⁵ şi 40⁶ sau 40⁷, după caz; aa) destinaţia tranşei de primă pierdere – tranşa are rol de mobilizare a resurselor financiare suplimentare şi instrument de partajare a riscului, fiind destinată absorbţiei pierderilor aferente investiţiilor realizate de fond în întreprinderile beneficiare, cu ponderea acestora în totalul resurselor financiare mobilizate. Utilizarea tranşei pentru acoperirea cheltuielilor operaţionale sau administrative ale partenerului investiţional este permisă în limita plafonului maxim al comisionului de administrare; bb) condiţiile de utilizare – tranşa poate fi utilizată doar în caz de pierdere efectivă şi documentată a unei investiţii, constatată prin insolvabilitatea sau lichidarea întreprinderii, vânzarea participaţiei la o valoare inferioară costului de
--	--	--	--	---

				achiziție ori prin alte situații similare. Orice utilizare a tranșei este condiționată de prezentarea unui raport justificativ și confirmată de auditorul partenerului investițional; cc) mecanismul de absorbție a pierderilor – ODA suportă primul nivel de pierderi în limita cotei tranșei de primă pierdere raportată la totalul resurselor financiare mobilizate per fiecare întreprindere beneficiară; dd) mecanisme de recuperare – în cazul recuperării ulterioare a unor sume ca urmare a lichidării de active, recuperării creanțelor, partea corespunzătoare din tranșa de primă pierdere utilizată se restituie către ODA. De asemenea, ODA este îndreptățită să solicite recuperarea parțială sau totală a tranșei utilizate în caz de fraudă, neglijență gravă ori administrare defectuoasă a investițiilor; ee) raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a prezenta rapoarte semestriale privind situația investițiilor și pierderilor înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un
--	--	--	--	--

				raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire); ff) clauze de protecție – tranșa de primă pierdere nu poate depăși plafonul maxim stabilit prin contract și este disponibilă doar pe durata de viață a fondului. Tranșa se aplică exclusiv investițiilor efectuate în perioada de investire; 4) alte aspecte, după caz.”;”.
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III¹. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 7) echipa managerială trebuie să demonstreze: a) în cazul partenerului investițional regional sau internațional, experiență relevantă în gestionarea fondurilor de tip equity, mezzanine sau venture capital;	Fundația Startup Moldova și Mozaic	41.	<i>Propunere:</i> La art. 40³ alin. (7) lit. b) să fie introdusă lit. b¹), prin care experiența partenerilor investiționali axați pe startup-uri tehnologice early-stage să includă activități de accelerare, incubare, mentorat sau intermediere de investiții în cel puțin cinci startup-uri în ultimii 5 ani, inclusiv prin instrumente specifice ecosistemului tech (SAFE, convertible notes etc.). <i>Argumentare:</i> Ecosistemul tech utilizează forme alternative de suport și finanțare. Recunoașterea acestora va atrage parteneri cu expertiză reală și relevantă.	Se acceptă. Pct. 40⁴ a fost expus în următoarea redacție: „40⁴. Partenerul investițional trebuie să demonstreze: 1) în cazul partenerului investițional regional sau internațional, experiență în gestionarea fondurilor de investiții de minim 5 ani; 2) în cazul partenerului local orientat spre investiții de capital în întreprinderi cu potențial de creștere, se acceptă experiența de intermediere financiară, consultanță în tranzacții (vânzări de acțiuni/ părți sociale, atragere de investitori etc.), cu condiția demonstrării participării la cel puțin două tranzacții pe teritoriul Republicii Moldova în ultimii trei ani, sau să dețină acțiuni/ părți sociale în mărime de cel puțin 30% din capitalul social prevăzut în art. 38 alin.

				(2) din Legea 1134/1197 privind societățile pe acțiuni; 3) în cazul partenerului local orientat spre investiții în start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare (până la doi ani de la înființare), se acceptă experiența în activități de accelerare, incubare, mentorat, specificate în produsul de finanțare, sau intermediere de investiții în cel puțin cinci start-upuri tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare în ultimii trei ani, inclusiv prin utilizarea instrumentelor specifice ecosistemului de inovare.”
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III1. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40⁵. ODA elaborează regulamentul său intern privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: a) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali; b) criteriile de eligibilitate aplicabile partenerilor investiționali; c) perioada maximă admisă pentru atragerea capitalului privat și instituțional; d) multiplicatorul financiar minim aferent atragerii capitalului privat și instituțional;	Fundația Startup Moldova și Mozaic	42.	<i>Propunere:</i> La art. 40⁵ să fie prevăzut expres mecanismul de prevenire, identificare și gestionare a conflictelor de interese între ODA, partenerii investiționali și beneficiari, inclusiv interdicția de a investi în companii unde echipa de administrare a fondului sau rudele acestora dețin participații. <i>Argumentare:</i> Integritatea procesului investițional trebuie protejată pentru a asigura transparența și încredere publică.	Se acceptă. Pct. 40⁵ a fost expus în următoarea redacție: „40⁵. Partenerul investițional selectat în baza concursului public organizat de ODA are obligația de a respecta următoarele condiții generale: 1) termenul maxim pentru mobilizarea resurselor financiare este de 18 luni de la data semnării contractului de acordare a tranșei de primă pierdere cu ODA; 2) resursele financiare mobilizate conform pct. 40⁶, alin. 1) sau pct. 40⁷, alin. 1) se investesc exclusiv în întreprinderi mici și mijlocii înregistrate în Republica Moldova; 3) cel puțin 50% din volumul investiției destinate întreprinderii beneficiare se efectuează sub formă de capital social,

e) perioada de investire, dezinvestire (vânzare a participațiilor) și închidere a fondului; f) plafonul resurselor alocate și tipul acestora (tranșă de primă pierdere, grant rambursabil sau nerambursabil), precum și plafonul comisionului de administrare a fondului; g) sectoarele economice considerate prioritare și segmentul de companii în care se va investi; h) structura instrumentelor de investiții eligibile în cadrul fondurilor susținute (de exemplu: capital propriu, împrumuturi convertibile sau alte instrumente financiare echivalente); i) cerințele privind elaborarea și implementarea unei strategii investiționale clare, axate pe sectoare de interes pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova și indicatori minimi de impact (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi, inovație etc.); j) rata minimă a randamentului; k) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, inclusiv prevederi specifice privind tranșa de primă pierdere, precum condițiile de utilizare, pierdere și mecanismele de recuperare parțială sau totală a acesteia; l) mecanismele de monitorizare și				iar diferența prin alte instrumente echivalente; 4) nu va investi în întreprinderi în care persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestuia sau persoanele afiliate dețin participații; 5) plafonul maxim al comisionului de administrare este de până la 2,5% anual; 6) perioada maximă în care urmează să fie efectuate investițiile este de până la 5 ani după confirmarea mobilizării resurselor conform subpct. 1); 7) perioada de dezinvestire este de până la 5 ani, cu posibilitatea prelungirii prin două perioade consecutive a câte un an fiecare.”
--	--	--	--	--

raportare a rezultatelor, inclusiv raportarea trimestrială; m) obligațiile de raportare detaliată privind randamentul fondului, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, inclusiv un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire); n) alte aspecte, după caz.				
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III1. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 1) să fie înregistrat legal în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene, ori într-o jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor financiare; 2) în cazul fondului de investiții regional sau internațional, să fie administrat de o societate de administrare înregistrată și reglementată într-o jurisdicție cu standarde echivalente celor aplicate în Uniunea Europeană și conform legislației aplicabile din Republica Moldova;	Fundația Startup Moldova și Mozaic	43.	<i>Propunere:</i> La art. 40³ alin. (1) și (2), să fie specificat că lista jurisdicțiilor recunoscute ca echivalente este cea aprobată de Banca Națională a Moldovei. <i>Argumentare:</i> Această precizare elimină interpretările divergente și asigură aplicarea uniformă.	Nu se acceptă. Conform art. 21 din Legea nr. 2/2020 cu privire la organismele de plasament alternativ, <i>„Se consideră persoane acceptate și nu necesită licențe de administrare a OPCA persoanele juridice străine autorizate pentru această activitate și supravegheate de autoritățile competente ale statelor membre ale Uniunii Europene, în temeiul acordurilor încheiate între aceste autorități și Comisia Națională.”</i> Pct. 40³ a fost expus în următoarea redacție: „40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 1) să fie înregistrat legal în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene, ori într-o jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor financiare și autorizat/avizat de către

				autoritatea de supraveghere din țara de origine; 2) în cazul fondului de investiții regional sau internațional, să fie administrat de o societate de administrare a investițiilor sau de o companie investițională pe acțiuni înregistrată și reglementată într-o jurisdicție cu standarde echivalente celor aplicate în Uniunea Europeană și conform legislației aplicabile din Republica Moldova; 3) să nu se afle în proces de insolabilitate, lichidare sau reorganizare și nu este sub incidența unor sancțiuni internaționale.”
2.10. după punctul 40 se introduce un capitol nou cu următorul cuprins: „III1. FINANȚAREA PRIN FONDUL DE FONDURI 40⁹. În cazul în care tranșa de primă pierdere este utilizată, contractul va include prevederi privind obiectivul acesteia și condițiile de absorbție a pierderilor, mecanismele de raportare și notificare în caz de pierderi a investițiilor, precum și condițiile în care ODA poate recupera parțial sau total suma alocată, în baza evaluărilor de conformitate.	Fundația Startup Moldova și Mozaic	44.	<i>Propunere:</i> La art. 40⁹ să fie completat textul cu criterii obiective și termene pentru recuperarea parțială sau totală a tranșei de primă pierdere, inclusiv pentru cazurile de nerealizare a obiectivelor de investiție sau indicatorilor de impact. <i>Argumentare:</i> Claritatea condițiilor previne litigii și protejează utilizarea fondurilor publice. Considerăm că implementarea acestor ajustări va contribui la un cadru investițional mai eficient, transparent și atractiv pentru dezvoltarea startup-urilor din Republica Moldova, consolidând poziția țării ca hub regional pentru inovație și antreprenariat.	Se acceptă. Pct. 40⁸ a fost expus în următoarea redacție: „40⁸. ODA elaborează produsul de finanțare fond de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: 1) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali; 2) indicatorii minimi de impact la lichidarea fondului (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi, rată internă de rentabilitate (IRR) anuală minimă ș.a.); 3) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, care va

				include, în mod obligatoriu, următoarele clauze: gg) alocarea eşalonată a tranşei de primă pierdere, în conformitate cu planul convenit între părţi, ulterior confirmării mobilizării resurselor financiare suplimentare – prin contracte semnate cu investitori privaţi şi instituţionali – care respectă multiplicatorul prevăzut la pct. 40⁶ subpct. 1) sau pct. 40⁷ subpct. 1); hh) termenele şi condiţiile conform pct. 40⁵ şi 40⁶ sau 40⁷, după caz; ii) destinaţia tranşei de primă pierdere – tranşa are rol de mobilizare a resurselor financiare suplimentare şi instrument de partajare a riscului, fiind destinată absorbţiei pierderilor aferente investiţiilor realizate de fond în întreprinderile beneficiare, cu ponderea acesteia în totalul resurselor financiare mobilizate. Utilizarea tranşei pentru acoperirea cheltuielilor operaţionale sau administrative ale partenerului investiţional este permisă în limita plafonului maxim al comisionului de administrare; jj) condiţiile de utilizare – tranşa poate fi utilizată doar în caz de pierdere efectivă şi documentată a unei investiţii, constatată prin insolvabilitatea sau lichidarea
--	--	--	--	--

				întreprinderii, vânzarea participației la o valoare inferioară costului de achiziție ori prin alte situații similare. Orice utilizare a tranșei este condiționată de prezentarea unui raport justificativ și confirmată de auditorul partenerului investițional; kk) mecanismul de absorbție a pierderilor – ODA suportă primul nivel de pierderi în limita cotei tranșei de primă pierdere raportată la totalul resurselor financiare mobilizate per fiecare întreprindere beneficiară; ll) mecanisme de recuperare – în cazul recuperării ulterioare a unor sume ca urmare a lichidării de active, recuperării creanțelor, partea corespunzătoare din tranșa de primă pierdere utilizată se restituie către ODA. De asemenea, ODA este îndreptățită să solicite recuperarea parțială sau totală a tranșei utilizate în caz de fraudă, neglijență gravă ori administrare defectuoasă a investițiilor; raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a prezenta rapoarte semestriale privind situația investițiilor și pierderilor înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și
--	--	--	--	---

				rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire); mm) clauze de protecție – tranșa de primă pierdere nu poate depăși plafonul maxim stabilit prin contract și este disponibilă doar pe durata de viață a fondului. Tranșa se aplică exclusiv investițiilor efectuate în perioada de investire; 4) alte aspecte, după caz.”.
De ordin conceptual.	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1245-01/26 din 21.08.2025)	45.	În condițiile alocării mijloacelor publice prin FoF, regulamentul nu prevede nici o normă care ar atenua riscurile implicite. Spre exemplu, în caz de credit preferențial, este expres stabilit că riscul de credit aparține băncii (pct. 39). În cazul FoF, nu sunt prevederi de gestionare a riscurilor, fapt ce admite o expunere excesivă a ODA față de terți. În ultimul audit efectuat de către Curtea de Conturi, a fost abordată eficiența gestionării banului public prin prisma gestionării corespunzătoare a riscurilor asumate. Reieșind din importanța acestor prevederi, considerăm că acestea urmează a se regăsi la nivel de regulament aprobat prin HG.	Se acceptă. Pct. 40⁸ a fost expus în următoarea redacție: „40⁸. ODA elaborează produsul de finanțare fond de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: 1) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali; 2) indicatorii minimi de impact la lichidarea fondului (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi, rată internă de rentabilitate (IRR) anuală minimă ș.a.); 3) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, care va include, în mod obligatoriu, următoarele clauze: nn) alocarea eșalonată a tranșei de primă pierdere, în conformitate cu planul

				convenit între părți, ulterior confirmării mobilizării resurselor financiare suplimentare – prin contracte semnate cu investitori privați și instituționali – care respectă multiplicatorul prevăzut la pct. 40⁶ subpct. 1) sau pct. 40⁷ subpct. 1); oo) termenele și condițiile conform pct. 40⁵ și 40⁶ sau 40⁷, după caz; pp) destinația tranșei de primă pierdere – tranșa are rol de mobilizare a resurselor financiare suplimentare și instrument de partajare a riscului, fiind destinată absorbției pierderilor aferente investițiilor realizate de fond în întreprinderile beneficiare, cu ponderea acestora în totalul resurselor financiare mobilizate. Utilizarea tranșei pentru acoperirea cheltuielilor operaționale sau administrative ale partenerului investițional este permisă în limita plafonului maxim al comisionului de administrare; qq) condițiile de utilizare – tranșa poate fi utilizată doar în caz de pierdere efectivă și documentată a unei investiții, constatată prin insolvabilitatea sau lichidarea întreprinderii, vânzarea participației la o valoare inferioară costului de achiziție ori prin alte situații similare. Orice utilizare a tranșei este
--	--	--	--	---

				condiționată de prezentarea unui raport justificativ și confirmată de auditorul partenerului investițional; rr) mecanismul de absorbție a pierderilor – ODA suportă primul nivel de pierderi în limita cotei tranșei de primă pierdere raportată la totalul resurselor financiare mobilizate per fiecare întreprindere beneficiară; ss) mecanisme de recuperare – în cazul recuperării ulterioare a unor sume ca urmare a lichidării de active, recuperării creanțelor, partea corespunzătoare din tranșa de primă pierdere utilizată se restituie către ODA. De asemenea, ODA este îndreptățită să solicite recuperarea parțială sau totală a tranșei utilizate în caz de fraudă, neglijență gravă ori administrare defectuoasă a investițiilor; tt) raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a prezenta rapoarte semestriale privind situația investițiilor și pierderilor înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un raport final de evaluare post-
--	--	--	--	---

				investițională (la 2 ani de la dezinvestire); uu) clauze de protecție – tranșa de primă pierdere nu poate depăși plafonul maxim stabilit prin contract și este disponibilă doar pe durata de viață a fondului. Tranșa se aplică exclusiv investițiilor efectuate în perioada de investire; 4) alte aspecte, după caz.”.
	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (Avizul nr. 1396-01/26 din 18.09.2025)	46.	Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (IP ODA), în justificarea propunerii de modificare a structurii sale organizatorice, prin transformarea actualelor secții în direcții, vă comunică următoarele argumente. Complexitatea activităților menționate impune divizarea sarcinilor între funcții de planificare și previzionare, și funcții de gestionare și raportare contabilă, pentru a evita suprapuneri, a crește acuratețea și a sprijini managementul strategic. Din acest motiv se impune transformarea Secției contabilitate și raportare financiară în Direcția buget și finanțe cu două secții, Secția Bugetare și Previziune, și Secția Finanțe și Contabilitate, Rolul Secției Bugetare și Previziune va consta în elaborarea, urmărirea și ajustarea bugetului de venituri și cheltuieli, precum și realizarea de previziuni financiare. Responsabilitățile acesteia vor consta în elaborarea bugetului anual și a rectificărilor, realizarea prognozelor financiare și a scenariilor alternative, analiză comparativă între realizări și previziuni, sprijinirea conducerii în	Se acceptă.

			luarea deciziilor strategice, monitorizarea indicatorilor de performanță financiară, comunicarea și raportarea financiar-bugetară către MDED. În contextul intensificării responsabilităților instituționale și al creșterii rolului IP ODA în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, se impune necesitatea consolidării capacității administrative a Secției Analiză și Raportare (SAR), prin extinderea atribuțiilor acesteia și transformarea sa în Direcție dezvoltare strategică și integrare europeană. Argumentele principale constituie: 1. Atribuirea unei noi responsabilități strategice: integrarea europeană și asigurarea realizării tuturor sarcinilor pe acest domeniu. ODA a fost desemnată instituție responsabilă pentru coordonarea eforturilor de armonizare legislativă și instituțională în domeniul ÎMM, în cadrul procesului de aderare la UE. SAR este unica subdiviziune care exercită funcții complexe legate de toate etapele în procesul de aderare a RM la UE, pe domeniul de competență a ODA, și anume: - participarea în procesul de screening bilateral; - contribuții pentru Pachetul de Extindere, Raportul de țară; - formularea pozițiilor naționale pe capitolele relevante, în realizarea Poziției de Negociere; - contribuirea la planificarea, evidența și evaluarea angajamentelor asumate prin Planul de Creștere Economică, pe domeniul ODA.	
--	--	--	--	--

			2. Necesitatea convergenței cu standardele europene de guvernanta și raportare. SAR este responsabilă de: - aplicarea metodologiilor de planificare strategică și M&E bazate pe standardele OECD/DAC și Better Regulation Toolbox; - alinierea proceselor interne cu principiile bunei guvernări, responsabilității instituționale și transparenței; - elaborarea cadrului logic pentru monitorizarea politicilor publice sprijinite de UE. 3. Gestionarea planificării strategice și financiare a ODA. SAR elaborează și consolidează documentele strategice și financiare ale instituției, inclusiv: - Planul de acțiuni al ODA; - Contribuțiile la CBTM și Agenda de reforme; - Estimările financiare pentru Legea bugetului de stat. 4. Creșterea capacității instituționale fără impact bugetar. 5. Asigurarea unui punct de contact funcțional cu partenerii de dezvoltare. Direcția va consolida rolul instituțional al ODA în cooperarea internațională, inclusiv: - în procesul de evaluare a impactului programelor; - în elaborarea politicilor publice aliniate cu Small Business Act și SME Performance Review. Deși consacrarea modalității de contestare a deciziilor ODA nu condiționează dreptul de exercitare a căilor de atac împotriva acestor decizii, acesta putând fi exercitat și în reglementarea anterioară, indicarea expresă, însă, în Regulament, a posibilității și modului de atac a	
--	--	--	--	--

			deciziilor instituției va spori considerabil volumul de lucru a subdiviziunii juridice, inclusiv a numărului de litigii judiciare în care ODA va fi implicată, ca urmare a acestor modificări. Ținând cont de numărul de cereri de suport, examinate anual de ODA, și de numărul cererilor de finanțare respinse, majorarea menționată se așteaptă a fi foarte substanțială. Respectiva circumstanță justifică modificarea statutului subdiviziunii juridice din Secție în Direcție, cu menținerea numărului de state de personal, care, la momentul actual, constituie șapte unități. Modificarea propusă va avea un impact structural pozitiv, întrucât va reflecta rolul sporit al subdiviziunii juridice, în condițiile modificării cadrului general de acordare, de către ODA, a suportului nerambursabil întreprinderilor mici și mijlocii.	
La Nota de fundamentare				
	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	1.	Pentru uniformitate, se va ajusta denumirea proiectului Hotărârii de Guvern, potrivit obiecției expuse supra.	Se acceptă.
	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	2.	Pe tot parcursul textului, inclusiv a proiectului Hotărârii de Guvern, referințele la actele normative se vor expune în corespundere cu prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ se va indica numărul de ordine, ca element de identificare, la care se va adăuga anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind separate printr-o bară „/”, conform	Se acceptă.

			următorului exemplu: „Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii”.	
	Cancelaria de Stat (Avizul nr. 30-69-8618 din 13.08.2025)	3.	Potrivit pct. 5 din proiectul Hotărârii de Guvern, aceasta va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, fără a fi argumentată necesitatea respectivă, în acest context, recomandăm completarea notei de fundamentare.	Se acceptă. Argumentările de rigoare au fost introduse în Compartimentul 8 din Nota de fundamentare.
Expertizare				
Obiecții și propuneri la proiectul Hotărârii Guvernului				
În temeiul art. 9 alin. (1) lit. a) și art. 13 ¹ alin. (2 ¹) și (3 ¹) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313, art. 651), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:	Ministerul Justiției (Raportul de expertiză nr. 04/2-8991 din 11.09.2025)	1.	În clauza de adoptare recomandăm a fi inclusă referința și la alin. (2 ¹) al art. 13 ¹ din Legea nr. 179/2016. Totodată, se va include în calitate de temei legal referința la art. 13 ¹ alin. (5) din aceeași lege, care prevede că, modul de organizare și de funcționare a Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei, precum și de utilizare a mijloacelor financiare ale acestuia, se stabilește într-un regulament aprobat de Guvern.	Se acceptă.
	Centrul Național Anticorupție (Raportul de expertiză nr. Nr. EHG25/10868 din 17.09.2025)		În nota de fundamentare se menționează: „Proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (instituirea fondului de fonduri și acordarea finanțărilor de portofoliu) prevede amendarea Hotărârii Guvernului nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului și a Hotărârii Guvernului nr. 94/2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei”.	Se ia act.

			La fel, se menționează că: „prevederile privind instrumentul financiar fondul de fonduri sunt incluse în modificările recente la Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii care au intrat în vigoare la data de 18.07.2025. Astfel, acestea, în esența sa (cu relevanță la prezentul proiect) se axează asupra următoarelor două concepte legislative: 1. Instituirea instrumentului financiar „fond de fonduri” în cadrul Fondului pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei (FACEM) (...) 2. Fortificarea guvernantei corporative a ODA prin îmbunătățirea gestionării riscurilor și acordarea finanțărilor de portofoliu (...)”. Cu referire la Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, în nota de fundamentare autorul descrie informații detaliate. În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.	
La pct. 1 din PHG (Hotărârea Guvernului nr. 487 din 13.07.2022 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului)				
1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, cuvântul „produs” se substituie cu cuvintele „instrument de susținere”, iar după cuvintele „programe de stat” se completează cu cuvintele „instrumente	Ministerul Justiției (Raportul de expertiză nr. 04/2-8991 din 11.09.2025)	1.	Reglementările cuprinse în subpct. 1.1 necesită a fi revăzute și reformulate, în scopul expunerii că „în tot textul hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, la forma gramaticală corespunzătoare”.	Se acceptă.

de susținere”, la formele gramaticale corespunzătoare;				
1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, cuvântul „produs” se substituie cu cuvintele „instrument de susținere”, iar după cuvintele „programe de stat” se completează cu cuvintele „instrumente de susținere”, la formele gramaticale corespunzătoare;		2.	În partea ce vizează substituirea cuvântului „produs” cu cuvintele „instrument de susținere” și completării cuvintelor „programe de stat” cu cuvintele „instrumente de susținere”, la formele gramaticale corespunzătoare, aceste reglementări se vor include în subpct. 1.2, ca modificări nemijlocite a anexei nr. 1.	Se acceptă.
1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, cuvântul „produs” se substituie cu cuvintele „instrument de susținere”, iar după cuvintele „programe de stat” se completează cu cuvintele „instrumente de susținere”, la formele gramaticale corespunzătoare;		3.	Subsecvent, referitor la substituirea cuvântului „produs” cu cuvintele „instrument de susținere”, atragem atenția că, contextul în care apare cuvântul „produs” nu este de sine stătător, ci utilizat cu îmbinarea altei sintagme și anume „produsele/schemele de finanțare”. În acest sens, se recomandă a se prevedea substituirea textului „produsele/schemele de finanțare” la orice formă gramaticală cu textul „instrumentele de susținere/schemele de finanțare”, la forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă.
1.1. în tot textul Hotărârii, cuvintele „Ministerul Economiei” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, cuvântul „produs” se substituie cu cuvintele „instrument de susținere”, iar după cuvintele „programe de stat” se completează cu cuvintele „instrumente de susținere”, la formele gramaticale corespunzătoare;		4.	Totodată, dispoziția care prevede completarea cuvintelor „programe de stat” cu cuvintele „instrumente de susținere” sugerăm a fi reformulată și expusă după cum urmează: „cuvintele „programe de stat” la orice formă gramaticală se completează cu textul „ , instrumente de susținere”, la forma gramaticală corespunzătoare”.	Se acceptă.

1.3. Anexa nr. 2 va avea următorul cuprins: „Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 487/2022 STRUCTURA ORGANIZATORICĂ a Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Consiliul instituției Comitetul de finanțare și risc Director Directorii adjuncți Direcția operațiuni Secția primire și procesare dosare Serviciul informare și consultare Direcția dezvoltare proiecte și cooperare internațională Direcția dezvoltare instrumente de susținere Secția formare antreprenorială Direcția relații beneficiari programe Unități de implementare a programelor (aprobat prin ordin al directorului) Direcția evaluare conformitate și riscuri prefinanțare Direcția monitorizare conformitate și riscuri postfinanțare Secția analiză și raportare Fondul de garantare a creditelor (cu statut de direcție)		5.	Cu referire la subpct. 1.3, care prevede expunerea în redacție nouă a anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 487/2022: - cuvintele „Fond de Fonduri” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „Fondul de Fonduri”; - abrevierile „FGC” și „FACEM” necesită a fi detaliate, în vederea respectării art. 54 alin. (1) lit. i) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Potrivit acestuia, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.	Se acceptă.
---	--	----	--	--------------------

Secția evaluarea conformității garanțiilor individuale Secția evaluarea conformității garanțiilor de portofoliu Secția evaluarea conformității garanțiilor Prima Casă Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (cu statut de direcție) Secția evaluare conformitate Fond de Fonduri (cu statut de secție) Secția contabilitate și raportare financiară Secția juridică și achiziții Serviciul audit intern Serviciul suport și securitate IT Secția marketing și comunicare Secția managementul resurselor umane Secția evaluare conformitate și riscuri FGC și FACEM Serviciul evaluare conformitate și riscuri instituționale”				
La pct. 2 din PHG (Hotărârea Guvernului nr. 94 din 28.02.2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei)				
2.1. la punctul 3: 2.1.1. la subpunctul 1), după cuvântul „nebankară” se completează cu cuvintele „sau, după caz, autoritatea de reglementare și supraveghere a participanților la piața financiară nebankară”;	Ministerul Justiției (Raportul de expertiză nr. 04/2- 8991 din 11.09.2025)	1.	În subpct. 2.1.1, textul „la subpunctul 1), după cuvântul „nebankară” se completează” se va substitui cu textul „subpunctul 1) se completează”. Se va reține că, potrivit regulilor de tehnică legislativă, completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică completarea textului la sfârșitul acestuia. Tot aici, termenul „cuvintele” se va substitui cu termenul „textul”,	Se acceptă.

			ținând cont că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).	
2.1. la punctul 3: 2.1.2. după subpunctul 7) se completează cu noțiunile cu următorul cuprins: „7¹) <i>portofoliu de credite</i> – totalitatea de credite oferite de către entitatea financiară parteneră către beneficiari în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite în produsul de finanțare și contractul de colaborare; 7²) <i>finanțare de portofoliu de credite</i> – finanțare acordată de către ODA către entitățile financiare partenere, pentru acordarea de credite individuale beneficiarilor, care generează cumulativ un portofoliu de credite, fără aprobarea prealabilă de către ODA”; 2.10. după punctul 41 se completează cu punctul 41¹ cu următorul cuprins: „41¹. Mijloacele financiare ale FACEM alocate de la bugetul de stat pentru fondul de fonduri sunt destinate finanțări		2.	De asemenea, în partea ce vizează dispoziția introductivă a subpct. 2.1.2, menționăm că amplasarea pozițiilor în ordinea succesiunii acestora nu necesită o menționare în acest sens. Drept exemplu, în cazul în care se completează cu un nou element structural, numerotat cu indice, nu se va menționa după care punct, alineat, literă, etc. se amplasează acesta sau pe care dintre acestea le precedă (observație valabilă și pentru subpct. 2.10, care prevede completarea Regulamentului cu pct. 41 ¹).	Se acceptă.

partenerilor investiționali conform prevederilor art.13 ¹ alin. (2 ¹) și (3 ¹) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii. Aceste mijloace poate fi suplinite de partenerii internaționali de dezvoltare/donatorii cu granturi rambursabile și nerambursabile, credite și asistență tehnică.”;				
2.1. la punctul 3: 2.1.2. după subpunctul 7) se completează cu noțiunile cu următorul cuprins: „7¹) <i>portofoliu de credite</i> – totalitatea de credite oferite de către entitatea financiară parteneră către beneficiari în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite în produsul de finanțare și contractul de colaborare; 7²) <i>finanțare de portofoliu de credite</i> – finanțare acordată de către ODA către entitățile financiare partenere, pentru acordarea de credite individuale beneficiarilor, care generează cumulativ un portofoliu de credite, fără aprobarea prealabilă de către ODA”;		3.	În altă ordine de idei, amplasarea noilor noțiuni în pct. 3 al Regulamentului, se recomandă a fi realizată în ordine alfabetică.	Se acceptă.
2.1. la punctul 3: 2.1.3. la subpunctul 8), după cuvântul „credit,” se introduce textul „finanțare de portofoliu de credite”;		4.	Subpct. 2.1.3 se recomandă a fi expus în următoarea redacție: „la subpunctul 8), după textul „credit,” se completează cu textul „finanțare de portofoliu de credite,””, întru respectarea normelor tehnicii legislative și utilizarea semnelor de punctuație corespunzătoare.	Se acceptă.

2.2. la punctul 6, după cuvântul „reduse”, se introduce textul „și/sau a accesului la investiții în capital”;		5.	Dispoziția subpct. 2.2 sugerăm a fi reformulată, în vederea expunerii că „punctul 6 se completează cu textul „și/sau a accesului atragerii investițiilor de capital””, în corespundere cu terminologia utilizată în Legea nr. 179/2016.	Se acceptă.
2.3. la punctul 7 subpunctul 3), după cuvântul „financiar”, se introduce textul „rambursabil și nerambursabil”;		6.	În subpct. 2.3, cuvintele „rambursabil și nerambursabil” expuse între semnele citării, se vor substitui cu textul „ , rambursabil și nerambursabil.”.	Se acceptă.
2.4. Capitolul III va avea următoarea denumire: „III. FINANȚAREA PRIN ENTITĂȚI FINANCIARE PARTENERE”		7.	Dispoziția introductivă a subpct. 2.4 va prevedea: „2.4. Denumirea capitolului III va avea următorul cuprins:”.	Se acceptă.
2.4. Capitolul III va avea următoarea denumire: „III. FINANȚAREA PRIN ENTITĂȚI FINANCIARE PARTENERE”		8.	Totodată, având în vedere conținutul capitolului III, se va analiza oportunitatea ca denumirea acestui capitol să prevadă „Organizarea activității FACEM și mecanismul de finanțare prin entități financiare partenere”.	Se acceptă.
2.5. la punctul 26, cuvântul „lucrătoare” se substituie cu cuvântul „calendaristice”;		9.	Dispoziția pct. 2.5 sugerăm a fi reformulată, în vederea expunerii că „la punctul 26, cuvântul „lucrătoare” se exclude”. Or, cuvântul „calendaristice” se va evita la determinarea curgerii și calculării termenilor, ținând cont că aceasta este regula generală de curgere a termenului. În caz contrar, apare incertitudinea în privința modului de calculare a termenului unde nu s-a precizat tipul zilelor (a se vedea spre exemplu pct. 40 ⁷ lit. c) prima liniuță).	Se acceptă.
2.6. după punctul 26 se completează cu textul :		10.	În subpct. 2.6, textul „Secțiunea 4.1.” se va substitui cu textul „Secțiunea 4 ^{1b} ”.	Se acceptă.

„Secțiunea 4.1. Contractul de finanțare cu solicitantul/beneficiarul în cazul acordării finanțării prin instrumentul de credit”;				
2.7. după punctul 30 se completează cu textul: „Secțiunea 4.2. Contractul de finanțare cu solicitantul/beneficiarul în cazul instrumentului de finanțare de portofoliu 30¹. După aprobarea cererii de finanțare și emiterea deciziei de creditare, entitatea financiară parteneră acordă creditul beneficiarului în conformitate cu procedurile și reglementările interne ale acesteia, ținând cont de cerințele prevăzute de produsul de finanțare corespunzător. 30². Entitatea financiară parteneră transmite cel puțin trimestrial către ODA informația cu privire la creditele acordate în cadrul instrumentului de finanțare de portofoliu, conform modelului aprobat de ODA, utilizând mijloacele de comunicare agreate prin contractul de colaborare. 30³. Pe întreaga perioadă a contractului de finanțare încheiat cu beneficiarului în cadrul instrumentului de finanțare de portofoliu, entitatea financiară parteneră monitorizează utilizarea conform destinației a mijloacelor financiare acordate, precum și respectarea de către		11.	Dispoziția introductivă a subpct. 2.7 va prevedea: „După punctul 30 se completează cu secțiunile 4 ² și 4 ³ cu următorul cuprins:”.	Se acceptă.

beneficiar a criteriilor de eligibilitate specificate în produsul de finanțare. Monitorizarea se efectuează de către entitatea financiară parteneră în conformitate cu procedurile și reglementările sale interne și raportează către ODA cel puțin anual în condițiile stabilite prin contractul de colaborare. 30⁴. ODA monitorizează respectarea prevederilor produsului de finanțare de portofoliu de către entitatea financiară parteneră și beneficiari, prin solicitarea de rapoarte și/sau documente de la entitatea financiară parteneră, având dreptul de a efectua vizite de documentare la sediul acestora. În caz de constatare a neconformităților, ODA informează entitatea financiară parteneră și îi acordă un termen pentru înlăturarea acestora în conformitate cu prevederile contractului de colaborare. Secțiunea 4.3. Costurile pentru utilizarea mijloacelor financiare FACEM 30⁵. Costul pentru utilizarea mijloacelor financiare FACEM se calculează din data înregistrării acestora în contul entității financiare partenere.”;				
2.9. după punctul 40 se completează cu următorul cuprins:		12.	Referitor la subpct. 2.9: Dispoziția introductivă va prevedea: „2.9. se completează cu capitolul III1 cu următorul cuprins:”.	Se acceptă.
40¹. Fondul de fonduri reprezintă un instrument financiar prin intermediul		13.	Redacțiile propuse pentru pct. 40 ¹ și 40 ² urmează a fi reformulate, astfel încât să se asigure	Se acceptă.

căruia ODA alocă resurse publice, sub forma de tranșă de primă pierdere, către mai mulți parteneri investiționali. Aceștia, la rândul lor, mobilizează resurse financiare private și instituționale, respectând un multiplicator financiar minim, și le direcționează sub formă de investiții de capital către întreprinderile beneficiare. În acest context, tranșa de primă pierdere (first-loss tranche) reprezintă componenta structurii de capital a unui partener investițional care este plasată într-o poziție subordonată față de celelalte tranșe de finanțare. Aceasta este acoperită de o instituție publică cu scopul de a absorbi primele pierderi generate de investițiile eșuate din portofoliu. Rolul tranșei de primă pierdere este reducerea riscului pentru investitori privați și instituționali prin oferirea unui mecanism de protecție împotriva pierderilor inițiale. Astfel, aceasta are un efect catalizator, încurajând atragerea de capital privat și instituțional. În același timp, multiplicatorul financiar reprezintă raportul dintre valoarea totală a resurselor mobilizate de partenerul investițional și suma alocată din resurse publice de către ODA, fiind utilizat ca indicator al eficienței în atragerea finanțărilor complementare.			caracterul normativ al celor indicate. În acest sens, se va evita utilizarea expresiilor, precum „Aceștia, la rândul lor”, „În acest context”, „Astfel, aceasta”, „La rândul său”, ș.a. De asemenea, întru evitarea paralelismelor normative, se recomandă excluderea definiției date termenului „fond de fonduri”, precum și a termenului „tranșă de primă pierdere”, or, acestea se regăsesc în art. 3 al Legii nr. 179/2016.	
---	--	--	--	--

40². Partenerul investițional pentru finanțare din fondul de fonduri este selectat prin concurs public organizat de ODA conform produsului aprobat de Consiliul ODA. La rândul său, partenerul investițional organizează selectarea întreprinderilor beneficiare ai finanțării conform propriilor proceduri, fără implicarea ODA în procesele de selecție, evaluare sau guvernanta a beneficiarilor.				
40². Partenerul investițional pentru finanțare din fondul de fonduri este selectat prin concurs public organizat de ODA conform produsului aprobat de Consiliul ODA. La rândul său, partenerul investițional organizează selectarea întreprinderilor beneficiare ai finanțării conform propriilor proceduri, fără implicarea ODA în procesele de selecție, evaluare sau guvernanta a beneficiarilor. 40⁷. ODA elaborează produsul privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: a) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali; b) indicatorii minimi de impact la lichidarea fondului (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi ș.a.);		14.	În redacțiile pct. 40², 40⁷ și 42, textul „conform produsului aprobat de Consiliul ODA”, textul „ODA elaborează produsul privind fondul de fonduri” și, respectiv, textul „produselor elaborate de ODA” se vor revizui, ținând cont că în textul Regulamentului se utilizează termenul de „produs de finanțare”, care este definit în pct. 3 subpct. 9). În altă ordine de idei, se va ține cont că, potrivit modificărilor propuse în Hotărârea Guvernului nr. 487/2022, cuvântul „produs” se substituie cu cuvintele „instrument de susținere” (a se vedea subpct. 1.1 din proiectul hotărârii).	Se acceptă.

c) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, care va include, în mod obligatoriu, următoarele clauze: - alocarea tranșei de primă pierdere într-o singură tranșă în termen de 30 zile de la semnarea contractului; - termenele și condițiile conform pct. 40⁴ și 40⁵ sau 40⁶, după caz; - destinația tranșei de primă pierdere – tranșa are rol de mobilizarea a resurselor financiare suplimentare și instrument de partajare a riscului, fiind destinată absorbției pierderilor aferente investițiilor realizate de fond în întreprinderile beneficiare, proporțional cu ponderea acesteia în totalul resurselor financiare mobilizate. Utilizarea tranșei pentru acoperirea cheltuielilor operaționale sau administrative ale fondului este permisă în limita plafonului maxim al comisionului de administrare pentru perioada de mobilizare a resurselor financiare suplimentare; - condițiile de utilizare – tranșa poate fi utilizată doar în caz de pierdere efectivă și documentată				
---	--	--	--	--

a unei investiții, constatată prin insolvența sau lichidarea întreprinderii, vânzarea participației la o valoare inferioară costului de achiziție ori prin alte situații similare. Orice utilizare a tranșei este condiționată de prezentarea unui raport justificativ și confirmată de auditorul partenerului investițional; - mecanismul de absorbție a pierderilor – ODA suportă primul nivel de pierderi în limita cotei tranșei de primă pierdere raportată la totalul resurselor financiare mobilizate per fiecare întreprindere beneficiară; - mecanisme de recuperare – în cazul recuperării ulterioare a unor sume ca urmare a lichidării de active, recuperării creanțelor, partea corespunzătoare din tranșa de primă pierdere utilizată se restituie către ODA. De asemenea, ODA este îndreptățită să solicite recuperarea parțială sau totală a tranșei utilizate în caz de fraudă, neglijență gravă ori administrare defectuoasă a investițiilor; - raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a				
---	--	--	--	--

prezenta rapoarte trimestriale privind situația investițiilor și pierderile înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire); - clauze de protecție – tranșa de primă pierdere nu poate depăși plafonul maxim stabilit prin contract și este disponibilă doar pe durata de viață a fondului. Tranșa se aplică exclusiv investițiilor efectuate în perioada de investire; d) alte aspecte, după caz.”; 2.11. punctul 42 va avea următorul cuprins: „42. Comisionul pentru acoperirea cheltuielilor administrative privind organizarea și funcționarea FACEM și a riscurilor suportate de către ODA, specifice instrumentelor de finanțare, constituie: - cel mult 1% anual din valoarea finanțării acordate entității financiare partenere din mijloacele FACEM, fiind încasat de la beneficiar și achitat către				
--	--	--	--	--

ODA în conformitate cu condițiile prevăzute în contractul de colaborare; - cel mult 1% din valoarea finanțării acordate partenerului investițional din Fondul de fonduri, fiind reținut de ODA la momentul eliberării mijloacelor financiare. Mărimea concretă a comisionului se stabilește în cadrul produselor elaborate de ODA.”;				
40³. Pentru a fi admis la concurs partenerul investițional trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate: 1) să fie înregistrat legal în Republica Moldova sau într-un stat membru al Uniunii Europene, ori într-o jurisdicție recunoscută ca echivalentă privind transparența și reglementarea piețelor financiare și autorizat/avizat de către autoritatea de supraveghere din țara de origine; 2) în cazul fondului de investiții regional sau internațional, să fie administrat de o societate de administrare a investițiilor înregistrată și reglementată într-o jurisdicție cu standarde echivalente celor aplicate în Uniunea Europeană și conform legislației aplicabile din Republica Moldova; 3) să nu aibă beneficiari efectivi înregistrați sau rezidenți în jurisdicții care nu implementează standardele		15.	Referitor la redacția pct. 40³: - dispoziția subpct. 3) se recomandă a fi corelată cu redacția pct. 14 subpct. 2) din Regulamentul supus modificării; - subpct. 5) urmează a fi revăzut, în scopul expunerii acestuia într-un punct distinct. Totodată, se va utiliza aceeași terminologie în tot textul proiectului. Astfel, atragem atenția că, potrivit art. 3 al Legii nr. 179/2016, termenul de „societate de administrare a investițiilor” cade sub incidența termenului „partener investițional”; - în dispoziția subpct. 5) lit. c), cuvântul „start-upuri” se va completa cu cuvintele „tehnologice aflate în faze incipiente de dezvoltare”, în corespundere cu art. 131 alin. (21) al Legii nr. 179/2016 (observație valabilă și pentru redacția pct. 406). De asemenea, cuvintele „ecosistemelor tech” se vor revedea, în scopul utilizării unei terminologii compatibile cu cea utilizată în actele normative care au ca obiect de reglementare start upurile tehnologice.	Se acceptă.

internaționale de transparență, conform legislației naționale (Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului); 4) să nu se afle în proces de insolabilitate, lichidare sau reorganizare și nu este sub incidența unor sancțiuni internaționale; 5) societatea de administrare a investițiilor și/sau persoanele cu funcție de răspundere trebuie să demonstreze: a) în cazul partenerului investițional regional sau internațional, experiență relevantă în gestionarea fondurilor de investiții; b) în cazul partenerului local orientat spre investiții de capital în întreprinderi cu potențial de creștere, se acceptă experiența de intermediere financiară sau consultanță în tranzacții (vânzări de acțiuni/ părți sociale, atragere de investitori etc.), cu condiția demonstrării participării la cel puțin două tranzacții pe teritoriul Republicii Moldova în ultimii trei ani; c) în cazul partenerului local orientat spre investiții în start-upuri, se acceptă experiența în activități de accelerare, incubare, mentorat sau intermediere de investiții în cel puțin cinci start-upuri în ultimii cinci ani, inclusiv prin utilizarea				
---	--	--	--	--

instrumentelor specifice ecosistemului tech.				
		16.	Diviziunile pct. 40 ⁴ -40 ⁷ și 42 se vor numera prin subpuncte și după caz, diviziunile subpunctelor vor fi însemnate prin litere, întru respectarea uzanțelor de însemnare a dispozițiilor normative.	Se acceptă.
40⁷. ODA elaborează produsul privind fondul de fonduri, aprobat de Consiliul ODA, care prevede în mod expres: a) procesul de organizare a concursurilor publice pentru selectarea partenerilor investiționali; b) indicatorii minimi de impact la lichidarea fondului (locuri de muncă create, creștere cifră de afaceri, exporturi ș.a.); c) modelul contractului de alocare a resurselor din partea ODA, care va include, în mod obligatoriu, următoarele clauze: - alocarea tranșei de primă pierdere într-o singură tranșă în termen de 30 zile de la semnarea contractului; - termenele și condițiile conform pct. 40⁴ și 40⁵ sau 40⁶, după caz; - destinația tranșei de primă pierdere – tranșa are rol de mobilizarea a resurselor financiare suplimentare și instrument de partajare a riscului, fiind destinată absorbției pierderilor aferente investițiilor		17.	În redacția pct. 40 ⁷ lit. c), cuvântul „insolvența” se va substitui cu cuvântul „insolvabilitatea”, în corelare cu terminologia utilizată în Legea insolabilității nr. 149/2012.	Se acceptă.

realizate de fond în întreprinderile beneficiare, proporțional cu ponderea acestora în totalul resurselor financiare mobilizate. Utilizarea tranșei pentru acoperirea cheltuielilor operaționale sau administrative ale fondului este permisă în limita plafonului maxim al comisionului de administrare pentru perioada de mobilizare a resurselor financiare suplimentare; - condițiile de utilizare – tranșa poate fi utilizată doar în caz de pierdere efectivă și documentată a unei investiții, constatată prin insolvența sau lichidarea întreprinderii, vânzarea participației la o valoare inferioară costului de achiziție ori prin alte situații similare. Orice utilizare a tranșei este condiționată de prezentarea unui raport justificativ și confirmată de auditorul partenerului investițional; - mecanismul de absorbție a pierderilor – ODA suportă primul nivel de pierderi în limita cotei tranșei de primă pierdere raportată la totalul resurselor				
---	--	--	--	--

financiare mobilizate per fiecare întreprindere beneficiară; - mecanisme de recuperare – în cazul recuperării ulterioare a unor sume ca urmare a lichidării de active, recuperării creanțelor, partea corespunzătoare din tranșa de primă pierdere utilizată se restituie către ODA. De asemenea, ODA este îndreptățită să solicite recuperarea parțială sau totală a tranșei utilizate în caz de fraudă, neglijență gravă ori administrare defectuoasă a investițiilor; - raportare și audit – partenerul investițional are obligația de a prezenta rapoarte trimestriale privind situația investițiilor și pierderile înregistrate, un raport anual privind utilizarea tranșei de primă pierdere, randamentul investițiilor, indicatorii de impact și rezultatele investițiilor, supus auditului extern, precum și un raport final de evaluare post-investițională (la 2 ani de la dezinvestire); - clauze de protecție – tranșa de primă pierdere nu poate depăși plafonul maxim stabilit prin contract și este disponibilă doar pe durata de viață a fondului.				
---	--	--	--	--

Tranșa se aplică exclusiv investițiilor efectuate în perioada de investire; d) alte aspecte, după caz.”;				
2.10. după punctul 41 se completează cu punctul 41 ¹ cu următorul cuprins: „41 ¹ . Mijloacele financiare ale FACEM alocate de la bugetul de stat pentru fondul de fonduri sunt destinate finanțări partenerilor investiționali conform prevederilor art. 13 ¹ alin. (2 ¹) și (3 ¹) din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii. Aceste mijloace poate fi suplinite de partenerii internaționali de dezvoltare/donatorii cu granturi rambursabile și nerambursabile, credite și asistență tehnică.”;		18.	Cu referire la redacția pct. 41 ¹ , menționăm că potrivit art. 13 ¹ alin. (4) al Legii nr. 179/2016, Fondul pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei este finanțat din alocările de la bugetul de stat, din mijloacele financiare alocate de către partenerii de dezvoltare și/sau donatori (credite/împrumuturi, asistență financiară și tehnică, granturi), din veniturile obținute de la creditare și recreditare, din uzufructul obținut din investirea mijloacelor financiare disponibile, din alte surse legale. În context, având în vedere că fondul de fonduri este instituit în cadrul Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei, norma de la pct. 41 ¹ se consideră a fi inutilă.	Se acceptă.
3. Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va elabora și modifica manualele operaționale corespunzătoare.		19.	Este de menționat faptul că, potrivit pct. 13 din Regulamentul supus modificării, „ODA elaborează și aprobă reglementări interne (politici, regulamente, manuale, instrucțiuni) necesare pentru gestiunea eficientă și prudentă a mijloacelor financiare ale FACEM”. În contextul citat, pct. 3 din proiectul hotărârii, recomandăm a fi reformulat generic, în vederea expunerii că, „Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, își va aduce reglementările interne în concordanță cu aceasta”.	Se acceptă.

De ordin general.		20.	Suplimentar, proiectul hotărârii sugerăm a fi coordonat cu Consiliul Concurenței.	Nu se acceptă. Acest instrument nu reprezintă un ajutor de stat, ci un instrument financiar de diminuare a riscului pentru investitorii privați. Modificările aduse reglementărilor interne ale IP ODA, ca urmare a introducerii Fondului de Fonduri, vor fi supuse avizării de către Consiliul Concurenței.
-------------------	--	-----	---	---